

Gebiedsvisie LOG Witveldweg

‘Sturen op Kwaliteit’



Inhoud

1. Leeswijzer	5
2. Aanleiding	7
3. Stappen	9
4. Uitgangspunten	13
4.1. Intensieve veehouderij	13
4.1.1. Toelatingscriteria	13
4.1.2. Behoeftevraagstuk	15
4.1.3. Compartimentering	17
4.1.4. Best beschikbare technieken	17
4.2. Dierenwelzijn	18
4.2.1. MRSA-besmetting	19
4.3. Landschappelijke inpassing	20
4.3.1. Ruimtelijke implementatie	20
4.3.2. Lokale werkgroep	23
4.4. Geur	23
4.5. Fijn stof	24
4.6. Duurzame energie	25
4.6.1. Vergisting	25
4.7. Verkeer	26
4.8. Toezicht en monitoring	27
4.9. Ammoniak en zeer kwetsbare natuur	28
5. Instrumenten	31
6. Vervolgstappen	33
7. Samenvatting	35
BIJLAGEN	37

1. Leeswijzer

Voor u ligt de gebiedsvisie landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Witveldweg. De visie heeft de titel 'Sturen op Kwaliteit' gekregen. Met de gebiedsvisie willen wij voor de belangrijkste thema's in het LOG de uitgangspunten formuleren. Wij zijn gestart op 23 april 2007 met een commissievergadering van de gemeenteraad. De vergadering was de eerste politieke input voor onze gebiedsvisie. Met nog een commissievergadering op 26 juni 2007 en de (opiniërende) raadsvergaderingen op 4 september 2007 en 11 december 2007 is de gebiedsvisie verder aangescherpt. Deze aanscherping, samen met gesprekken uit de samenleving en de informatie- en kennisvergaring over de intensieve veehouderij, heeft geresulteerd in dit document. Wij menen met recht te kunnen zeggen dat wij 'Sturen op Kwaliteit'.

In het onderdeel 2 is kort de aanleiding voor deze gebiedsvisie LOG Witveldweg geschetst. De voornaamste reden voor het opstellen van de gebiedsvisie was vooral een eerste echte vertaalslag te maken in de reconstructie. Onderdeel 3 schetst hierbij de stappen die wij tot het afronden van het document hebben genomen. Dit zijn niet alleen politieke stappen, zoals commissie- en raadsvergaderingen, maar ook de gesprekken met de samenleving.

Het onderdeel 4 vormt het hart van de gebiedsvisie. In dit onderdeel wordt namelijk nader ingegaan op de uitgangspunten voor het LOG Witveldweg. Dit onderdeel gaat bijvoorbeeld in op de rol van de intensieve veehouderij, de toelatingscriteria voor het LOG en dierenwelzijn. Ook milieuthema's, zoals geur, fijn stof en duurzame energie komen in dit onderdeel aan de orde. Uiteraard is er in dit onderdeel eveneens aandacht voor de landschappelijke inpassing en de verkeersveiligheid.

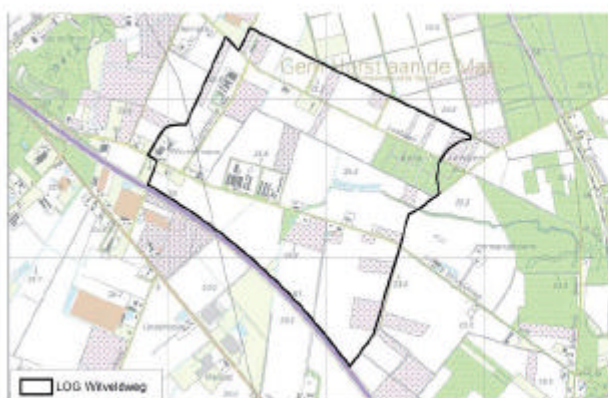
Ten slotte gaan onderdeel 5 en onderdeel 6 in op de mogelijke gemeentelijke instrumenten om zo optimaal mogelijk ruimte te bieden aan ontwikkelingen en tegelijkertijd de identiteit van het plangebied te behouden en te versterken.

Om een totaal en helder beeld van onze visie te krijgen adviseren wij de lezer de gebiedsvisie LOG Witveldweg in zijn geheel te lezen en niet slechts te beoordelen op een aantal losse onderdelen.

2. Aanleiding

Om uitvoering te geven aan het Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg moeten de gemeenten stappen zetten in de ontwikkeling van landbouwontwikkelingsgebieden (LOG). Door de gemeente Horst aan de Maas is hiervoor het gebied in de nabijheid van de Witveldweg aangewezen. Het LOG Witveldweg is niet alleen benoemd in het coalitieakkoord en collegeprogramma, maar is destijds ook bij het vaststellen van het Reconstructieplan benoemd als landbouwontwikkelingsgebied. Het LOG Witveldweg is ondermeer geschikt door de aanwezige infrastructuur (bestaande verharde wegen), de ontsluitingsmogelijkheden naar de A73, de beperkte aanwezigheid van geurgevoelige objecten en de afstand tot (zeer) kwetsbare natuur. Door invulling van het landbouwontwikkelingsgebied ontstaan er mogelijkheden voor verbetering van de milieu- en leefkwaliteit op plaatsen elders in de gemeente en binnen de reconstructiegebieden. Omdat er in Limburg alleen extensiveringsgebieden zijn aangewezen met het primaat natuur en er geen extensiveringsgebieden rondom de kernen gelegd zijn, vinden de verbeteringen (ontstening, afname geur- en ammoniakuitstoot) plaats rondom de natuurgebieden. Dit is wat het reconstructieplan voorstaat. Dit neemt niet weg dat ook andere bedrijven kunnen kiezen voor vestiging in het landbouwontwikkelingsgebied. Zo wil de gemeente een aanjager zijn voor knelpuntsituaties rondom dorpskernen, zodat bijvoorbeeld de aspecten fijn stof, geluid en geur actief worden aangepakt. Ook moeten bedrijven met een duurzaam en innovatief karakter mogelijkheden hebben in een landbouwontwikkelingsgebied teneinde de Intensieve Veehouderij sector toekomstperspectief te bieden. Ook is in de gebiedsvisie aandacht voor de boom- en sierteelt in het gebied Hoogheide. Dit gebied valt buiten de begrenzing van het LOG Witveldweg, maar is meegenomen in de integrale afweging van het LOG.

Om voor een landbouwontwikkelingsgebied heldere en duidelijke uitgangspunten te formuleren is een gebiedsvisie een uitstekend instrument om een eerste echte vertaalslag in de reconstructie te maken. Na het vaststellen van het Reconstructieplan in 2004, is het nu tijd om in 2008 het plan daadwerkelijk tot uitvoering te brengen. Onze gebiedsvisie LOG Witveldweg geeft richting aan de vervolgstappen in de uitvoering van het gebied. In dit document is de gebiedsvisie voor het LOG Witveldweg nader uitgewerkt.



3. Stappen

Om tot de uitgangspunten in de gebiedsvisie te komen is al een aantal stappen gezet. Zo is tijdens een bijeenkomst van de commissie Ruimte van de gemeente op 17 april 2007 het startschot gegeven door een aantal aspecten in een landbouwwontwikkelingsgebied, zoals het aspect geur, de landschappelijke inpassing, de toepassing van duurzame energie en de inpassing van de teeltondersteunende voorzieningen, nader toe te lichten. Tijdens de bijeenkomst is duidelijk geworden dat in de politieke discussie mogelijkheden aanwezig zijn om richting te geven aan het gebied in de vorm van een gebiedsvisie. Als voorbeeld werd tijdens de bijeenkomst de rol van de commissie (en de gemeenteraad) aangehaald als orgaan achter het mengpaneel. Door het verzetten van de schuif op het mengpaneel zorgt de commissie voor de verfijning in de gebiedsvisie. Om echter meer grip te krijgen op de materie vroeg de commissie om een aantal concrete scenario's uit te werken. Aan de hand van deze concrete voorbeelden kon de commissie namelijk meer richting geven aan de uitgangspunten in de uiteindelijke gebiedsvisie. In de scenario's zijn bijvoorbeeld de consequenties inzichtelijk gemaakt van de vestiging van een 15-tal intensieve veehouderijen, maar ook de effecten van de plaatsing van windmolens zijn gevisualiseerd. De scenario's zijn gepresenteerd in de commissievergadering van 26 juni 2007. In een afzonderlijk document zijn de scenario's kort samengevat en is nadere uitleg gegeven over de inhoudelijke aspecten in een landbouwwontwikkelingsgebied. Ook zijn in dat document de concrete vragen van commissieleden tijdens de bijeenkomst van 17 april 2007 uitgewerkt. In het lezen en het begrijpen van de uitgangspunten van de gebiedsvisie bevat dat document dan ook waardevolle en nuttige achtergrondinformatie. Dit document is los verkrijgbaar en staat ook op de gemeentelijke website www.horstaandemaas.nl via de doorlink LOG Witveldweg of rechtstreeks naar www.logwitveldweg.nl.

Tijdens de bijeenkomst van 26 juni 2007 is ook een aantal stellingen aan de orde gekomen, waarbij een groot deel van de commissie een LOG vindt passen bij de uitstraling van de gemeente Horst aan de Maas. In een LOG dient ook ruimte te zijn voor de plaatsing van intensieve veehouderijen van buiten de gemeente. In een LOG mag ook meer geur bij gevoelige objecten aanwezig zijn dan op basis van de standaardnormen in de huidige geurwet. Dit mag echter niet ten koste gaan van de leefbaarheid. Daarnaast is een goede inpassing in de omgeving van de agrarische activiteiten noodzakelijk, maar de activiteiten hoeven ook niet weggestopt te worden. Er is zelfs gepleit voor openheid in het landschap. Over het aantal en soorten bedrijven is geen richting gegeven, omdat van belang is wat de knelpunten en behoeftes zijn.

Naast de bijeenkomsten met raadscommissie heeft het College in een eerder stadium al een aantal standpunten ingenomen over de verplaatsing van intensieve veehouderijen naar een LOG. Deze besluiten zijn genomen naar aanleiding van een brief van de gebiedscommissie Horst aan de Maas – Sevenum. In deze brief verzocht de commissie voortgang te houden in de verplaatsing van intensieve veehouderijen, omdat op dat moment al twee bedrijven wilden verplaatsen naar het LOG Witveldweg. De besluiten leveren eveneens een bijdrage aan de opzet van de gebiedsvisie. In het kort is destijds het volgende besloten:

- om uitvoering te geven aan het Reconstructieplan stimuleert het College de verplaatsing van ondernemers uit Noord-Limburg en Oost-Brabant. Dit betekent dat bedrijven van buiten de gemeente Horst aan de Maas hiernaar toe kunnen verplaatsen, maar daarbij het College ook actief contacten onderhoudt dat bedrijven uit Horst aan de Maas ook naar andere gemeenten (lees ander landbouwwontwikkelingsgebied) kunnen verplaatsen. Deze regiogedachte draagt bij aan het slagen van de reconstructiedoelen.
- Het College wil het LOG Witveldweg aantrekkelijk maken als voorkeurslocatie voor nieuwvestiging. Overige incidentele nieuwvestiging buiten het LOG Witveldweg in de andere LOG zoekgebieden per geval beoordelen.
- In de aangewezen LOG's voert het College een actieve grondpolitiek.

Gebiedsvisie LOG Witveldweg

Op 4 september 2007 is de gebiedsvisie met een aantal concrete uitgangspunten opiniërend in de gemeenteraad bespreken. De uitgangspunten in die visie was een (soort) voorkeursvariant van het College. Tijdens de discussie in de gemeenteraad zijn een aantal aspecten genoemd, die volgens de gemeenteraad voor een verfijning moeten zorgen van de gebiedsvisie LOG Witveldweg. De relevante aspecten zijn in het kort de volgende:

1. Als uitgangspunt in de gebiedsvisie dient er duidelijkheid te zijn over de ruimtelijke mogelijkheden van een initiatief in het LOG, zoals criteria over bouwhoogte, bebouwingspercentage of oppervlaktegrootte.
2. In het kader van de ruimtelijke ordening is een standpunt noodzakelijk van de gemeente en de provincie over de plaatsing van bijvoorbeeld (bio)vergiftingsinstallaties, slachterijen en dergelijk als agrarische of industriële activiteit in het buitengebied.
3. Hoe is de relatie tussen de intensieve veehouderij en andere functies in een LOG, zoals aspergeteelt of werkzaamheden op landbouwgrond (oculeren van rozen)
4. Voor aspecten in de leefomgeving, zoals fijn stof en verkeersveiligheid, dienen uitgangspunten geformuleerd te worden.
5. Hoe is naast de landelijke regelgeving het aspect dierenwelzijn te verwoorden in een gebiedsvisie?
6. Een gebiedsvisie is een goed instrument. Daarnaast geeft de ruimtelijke ordening en vergunningverlening de randvoorwaarden, maar is ook een monitoringssysteem (lees handhaving) noodzakelijk. Integreer dit al in de gebiedsvisie LOG Witveldweg.
7. Behoeft van vestiging van intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg.
8. Prioriteiten geven aan de criteria voor toelating van intensieve veehouderij in het LOG Witveldweg.
9. Realiseringstermijnen best beschikbare technieken van bestaande bedrijven.

Als extra tussenstap naar de besluitvormende raadsvergadering op 12 februari 2008 heeft op 11 december 2007 nog een opiniërende raadsvergadering plaatsgevonden. Tijdens deze vergadering zijn door de raadsfracties wederom een aantal vragen gesteld. Ook hebben een aantal sprekers tijdens de raadsvergadering vragen gesteld. De vragen hadden samengevat betrekking op:

- De maatvoering van de bouwkavels zijn te ruim gesteld. Zo dienen bouwkavels te worden gemaximeerd op 1 ha. Voor duurzame en innovatieve uitbreidingen of nieuwe bedrijven geldt een maximum van 1,5 ha.
- Er moet sprake zijn van referentiebeelden, waarbij een beeldkwaliteitsplan leidend moet zijn.
- Er dient nog meer duidelijkheid te komen over de behoefte van vestiging in het LOG Witveldweg. Bij de toelating in het LOG Witveldweg is een prioritering gewenst. Ook moet sprake zijn van een gefaseerde invulling.
- Kan een duurzaamheidmeter Dierenhouderij een bijdrage leveren aan het aspect dierenwelzijn?
- In het kader van de verkeersveiligheid is een verkeersplan een pre.
- Wat is de status van het natuurgebied Kaldenbroek in het kader van de ammoniakregelgeving?
- Welke consequenties heeft het LOG Witveldweg voor de luchtkwaliteit in de regio?
- Wat zijn de daadwerkelijke afstanden van het LOG Witveldweg tot de dichtst bijgelegen woonkernen?
- Op basis van de gebiedsvisie LOG Witveldweg moeten de uitgangspunten van een ruimtelijke inpassing voor de ondernemers helder zijn. De vrijstellingsmogelijkheden van het College kunnen hierdoor tot een minimum beperkt worden.
- Welke rol kan het College vervullen bij het ondersteunen van de lokale IV ondernemers?
- Voor het toevoegen van een integrale afweging met het boomteeltgebied Hoogheide is een onderzoek naar alternatieve locaties gewenst.

De genoemde aspecten en opmerkingen tijdens de opiniërende raadsvergaderingen van 4 september 2007 en 11 december 2007 zijn dus direct dan wel indirect (lees: in het raadsvoorstel) uitgewerkt in de gebiedsvisie LOG Witveldweg. Naast de bijeenkomsten met de politiek heeft het College ook geluisterd naar de gemeenschap en ondernemers in Horst aan de Maas. Zo zijn gesprekken geweest met de actiegroep "Behoud de Parel", de dorpsraden rond het LOG Witveldweg, de huisarts Monique Baggen en is deelgenomen aan divers informatiebijeenkomsten, zoals de bijeenkomst van de werkgroep land- en tuinbouw Noord-Limburg over het Nieuwe Gemengde Bedrijf (georganiseerd door de Socialistische Partij), het symposium "Van kloostervarken tot varkensflat" door Boerenerfgoed, een (wetenschappelijke) bijeenkomst voor gemeenteraadsleden en bestuurders door Platteland in Uitvoering met gastsprekers van de Universiteit Wageningen en een discussieavond over de intensieve veehouderij met Tweede kamerlid Harm Evert Waalkens georganiseerd door de Partij van de Arbeid.

In de maatschappelijke discussie rond megastallen heeft het College van Rijksadviseurs een advies uitgebracht aan de Minister van LNV en de Minister van VROM over megastallen. Daarnaast heeft Alterra in opdracht van het Ministerie van VROM een rapport 'Megastallen in beeld' uitgebracht. De adviezen hebben wij gebruikt in onze gebiedsvisie LOG Witveldweg. Ook heeft het College een afzonderlijke webpagina gemaakt voor het LOG Witveldweg: www.logwitveldweg.nl. Op deze webpagina staat niet alleen veel informatie over het LOG Witveldweg, maar ook over de gehele intensieve veehouderij. Op de webpagina is in 2008 gestart met een forum aan de hand van stellingen over het LOG Witveldweg. De stellingen werden aangekondigd in de wekelijkse artikelenreeks in het Mededelingenblad van de gemeente. In de artikelenreeks is elk week een thema uit de gebiedsvisie LOG Witveldweg nader toegelicht. Op donderdag 17 januari 2007 heeft de wethouder Leon Litjens zelfs persoonlijke gesprekken gevoerd met personen die vragen hadden over de gebiedsvisie LOG Witveldweg

4. Uitgangspunten

Op basis van de commissievergaderingen, de opiniërende raadsvergaderingen en de gesprekken met de burgers en ondernemers uit Horst aan de Maas komen wij met een aantal uitgangspunten voor het LOG Witveldweg. Deze uitgangspunten zijn in dit hoofdstuk nader uitgewerkt. De uitgangspunten zijn uitgewerkt voor de intensieve veehouderij. In een eerdere versie van de gebiedsvisie LOG Witveldweg was nog sprake van een integrale afweging met een boom- en sierteeltgebied aan de Hoogheide. Deze integrale afweging is echter, mede naar aanleiding van de opiniërende raadsvergadering van 11 december 2007, losgelaten. Het College onderschrijft de noodzaak van een (alternatieven)onderzoek naar alle mogelijke gebieden voor boom- en sierteelt. Het boom- en sierteeltgebied Hoogheide maakt dan ook geen onderdeel meer uit van de gebiedsvisie LOG Witveldweg. Wel start het College in 2008 met het onderzoek naar een geschikte locatie voor een (nieuw) boom- en sierteeltgebied. Op basis van deze uitgangspunten gaat het College aan het werk om aan het LOG Witveldweg de gewenste ruimtelijke invulling te geven. Overigens gelden de relevante uitgangspunten in deze gebiedsvisie, als deze niet onnodig beperkend zijn, ook als vertrekpunt voor de ruimtelijke invulling van de bestaande intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg als zij willen uitbreiden.

4.1. Intensieve veehouderij

De uitwerking van het Reconstructieplan heeft tot doel de verandering en de dynamiek van het landelijke gebied te stimuleren. Het Reconstructieplan is echter geen blauwdruk met een ruimtelijk eindplaatje en concrete projecten, maar meer een plan op hoofdlijnen gebaseerd op een ruimtelijke visie. Concreet betekent dit, dat de ontwikkeling zoveel mogelijk gestuurd wordt via stimulerend beleid, zoals bedrijfsverplaatsing, concentratie van economische sectoren en versterking van (duurzame) innovatieprocessen.

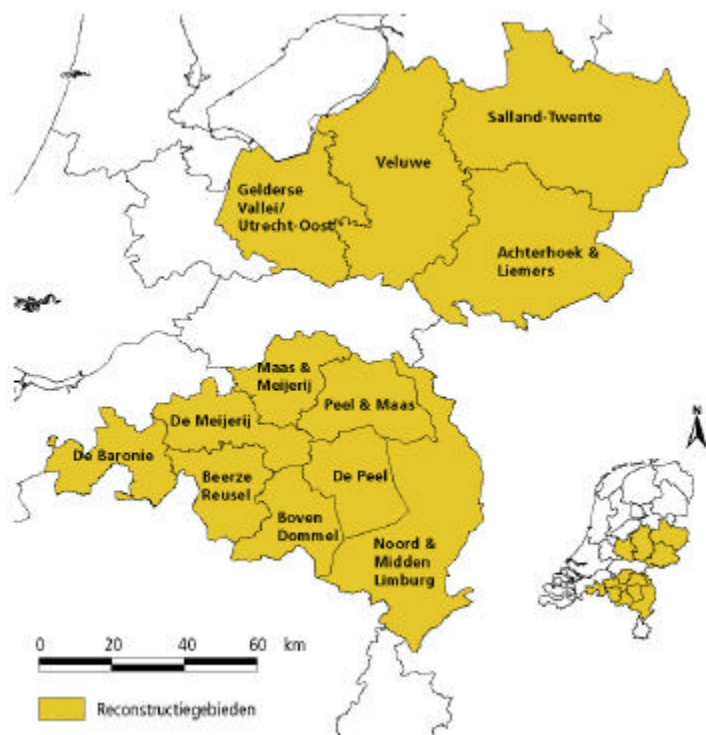
4.1.1. Toelatingscriteria

Wij stimuleren de (her)vestiging van intensieve veehouderijen uit twee reconstructiegebieden: Noord- en Midden Limburg en het Brabantse reconstructiegebied. Deze aaneengesloten gebieden vormen namelijk samen het zuidelijke reconstructiegebied. Het College gaat uit van de vestiging van maximaal 6 intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg. De vestiging is gebaseerd op de volgende doelstellingen:

1. de verplaatsing in het kader van de reconstructie, zoals het stoppen van bedrijvigheid in een extensiveringsgebied afkomstig uit Noord- en Midden Limburg en het starten in een landbouwontwikkelingsgebied.
2. het oplossen van knelpuntsituaties rondom dorpskernen in de gemeente Horst aan de Maas, zoals het verbeteren van de leefbaarheid in een dorpskern op het gebied van bijvoorbeeld geurhinder.
3. het oprichten van bedrijven uit Noord- en Midden Limburg en Brabant met een duurzaam en innovatief karakter. Het bepalen van een duurzaam en innovatief karakter wordt beoordeeld door een onafhankelijke deskundige, waarbij het College samen met organisaties uit het maatschappelijke veld, zoals de LLTB en de Stichting Milieufederatie Limburg de opdrachtformulering opstellen. De onderzoeksmethodiek van het onderzoeksbureau wordt beoordeeld op compleetheid in een peer review (collegiale toets) door een drietal onafhankelijke instituten, zoals universiteiten.

Wij willen dus concreet plaats bieden aan bedrijven uit Noord- en Midden Limburg, die een afwaartse beweging maken van natuur. Dit past uitstekend in de doelstelling van het Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg. De bedrijven kunnen hierbij gebruik maken van de provinciale verplaatsingsregeling (VIV). Daarnaast kunnen bedrijven een plek krijgen in het LOG Witveldweg als deze bedrijven een knelpuntsituatie oplossen in de nabijheid van een woonkern in de gemeente Horst aan de Maas. Met dit criterium vergroten wij dan de leefbaarheid in de

woonkernen. Ten slotte willen wij een versterking van (duurzame) innovatieprocessen realiseren door bedrijven een plek te bieden, die duurzaam en innovatief zijn. Omdat de intensieve veehouderij sector in deze regio sterk geconcentreerd is in het zuidelijke reconstructiegebied mogen deze bedrijven afkomstig zijn uit Noord- en Midden Limburg en Brabant. In het Reconstructieplan wordt gestuurd op bedrijfsverplaatsing, concentratie en (duurzame) innovatieprocessen zonder aanvullende voorwaarden. Wij willen daarom de bovenstaande drie criteria, zonder prioritering, gebruiken als toelatingscriteria voor een plaats in het LOG Witveldweg.



Ook leeft de vraag: Kan in het bestemmingsplan worden geregeld dat een veehouderij zich uitsluitend mag vestigen in een LOG indien het een verplaatsing enkel vanuit elders binnen de gemeente Horst aan de Maas betreft?

Bij de beantwoording van deze vraag zijn vooral artikel 10 en 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) van belang. Artikel 10 van de WRO geeft namelijk aan wat er wel en wat niet in een bestemmingsplan geregeld mag worden. Het stelt dus inhoudelijke eisen aan een bestemmingsplan. Artikel 11 WRO biedt de mogelijkheid aan het College een wijzigingsbevoegdheid toe te kennen dat bestemmingsplan te wijzigen binnen bij het plan te bepalen grenzen. Uit het artikel 10 WRO volgt dat een bestemmingsplan de volgende elementen kan bevatten:

- bestemmingen van gronden;
- voorschriften omtrent het gebruik van gronden en opstallen.

In artikel 10 WRO is ook nog opgenomen dat deze elementen slechts in het bestemmingsplan worden opgenomen “voor zover dit ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening nodig is”. Verder staat in het artikel dat de voorschriften geen eisen mogen bevatten met betrekking tot de structuur van agrarische bedrijven. De algemene opvatting in de literatuur is dat de wetgever met de laatstgenoemde eis (geen eis met betrekking tot de structuur van agrarische bedrijven) enkel bedoeld heeft een regeling met betrekking tot een (minimum)bedrijfs grootte te verbieden. Wij stellen dan ook dat het maximaliseren van bedrijfs grootte, behoudens bijvoorbeeld de perceelsomvang of bouwblok, via de WRO dan ook niet mogelijk is.

Daarnaast biedt de WRO in principe geen grondslag voor een regeling in de planvoorschriften die enkel betrekking heeft op een specifieke groep van bedrijven die zich in niets anders onderscheidt van soortgelijke, andere bedrijven dan hun herkomst. Er zijn echter rechterlijke uitspraken waarbij de Raad van State het niet onaanvaardbaar acht om alleen plaatselijke bedrijven, met het oog op een goede ruimtelijke ordening (lees: het oplossen van een planologisch knelpunt elders) een plek te geven binnen een gebied van die gemeente.

Ondanks de beperkte jurisprudentie concluderen wij dat artikel 10 WRO een grondslag kan bieden voor alleen toestaan van intensieve veehouderijen uit de gemeente Horst aan de Maas in het LOG Witveldweg als sprake is van het oplossen van een planologisch knelpunt. Intensieve veehouderijen van buiten de gemeente, maar binnen het reconstructiegebied, hebben dan geen plek. Onze juridische adviseur trekt in plaats van een conclusie slechts een voorzichtige conclusie hierover omdat jurisprudentie op dit thema (bijna) niet aanwezig is. Volgens hem is de route van de wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 van de WRO veiliger. De eis van alleen afkomstig uit het reconstructiegebied Noord- en Midden Limburg en Brabant, ook al besloten in de collegevergadering van 6 februari 2007, kan wel als voorwaarde worden verbonden aan een wijzigingsbevoegdheid. Dit is dan wel geen ruimtelijke relevante voorwaarde voor Horst aan de Maas. Overigens kan Gedeputeerde Staten van Limburg aan een dergelijk voorschrift goedkeuring onthouden.

Indien in het bestemmingsplan een dergelijke wijzigingsbevoegdheid wordt opgenomen is het overigens niet zeker gesteld dat alleen veehouders uit de gemeente of reconstructiegebied actief zullen zijn in het LOG Witveldweg. Zo kunnen bedrijven veranderen van eigenaar afkomstig buiten de gemeentegrenzen zonder dat dit consequenties heeft in relatie tot het bestemmingsplan. Daarnaast zijn dergelijke wijzigingsbevoegdheden ook niet gebruikelijk bij bijvoorbeeld onze werkgelegenheidsgebieden.

In het LOG Witveldweg willen wij nadrukkelijk sturing geven aan het zuidelijke reconstructiegebied. Dit kunnen wij bereiken door de drie toelatingscriteria op te nemen als wijzigingsbevoegdheid (artikel 11WRO). Wij nemen dan ook deze wijzigingsbevoegdheid op in het bestemmingsplan buitengebied. Uit een advies van de Provincie Limburg blijkt dat zij geen redenen zien om goedkeuring aan de wijzigingsbevoegdheid, mits correct geformuleerd in de juridische regeling bij dat bestemmingsplan, te onthouden. Wel bestaat de kans als er wijzigingsbevoegdheden worden opgenomen die de voortgang van de reconstructie in Noord en Midden Limburg kunnen frustreren door de Provincie niet geaccordeerd worden.

Voor de daadwerkelijke uitvoering van het LOG Witveldweg is de vestiging van 6 intensieve veehouderijen een realistisch uitgangspunt. Op dit moment zijn bij het College twee initiatieven bekend van verplaatsters in het kader van de reconstructie (punt 1) en één initiatief dat een knelpunt oplost rondom een dorpskern (punt 2). Ook is één initiatief bekend waarbij de initiatiefnemers (het concept Nieuw gemengde bedrijf) aangeven dat sprake is van een initiatief met een duurzaam en innovatief karakter (punt 3). Het duurzame karakter en het innovatieve gehalte van dit initiatief wordt op dit moment door het College samen met de LLTB en Stichting Milieufederatie Limburg onderzocht. Samen met het milieueffectrapport (MER) ontstaat dan een goed beeld van dit initiatief.

4.1.2. Behoeftevraagstuk

Over het behoeftevraagstuk van vestiging in het LOG Witveldweg is contact geweest met de LLTB, waarbij een vijftal jaar geleden de LLTB in het kader van de raamplannen regelmatig interviewsessies met de intensieve veehouderijen hield. Deze sessies bleken achteraf niet betrouwbaar. Zij zijn dan ook gestopt met dit instrument. Er is aldus geen behoefteonderzoek over verplaatsingen naar een LOG. Wel kijkt de LLTB (per gemeente) nu naar de aanwezigheid van bedrijven in de nabij van (zeer kwetsbare) natuurgebieden en woonkernen. Indien dergelijke bedrijven aanwezig zijn, zal circa 40% van de bedrijven stoppen, 40% op de huidige locatie doorwerken en 20% van de bedrijven zal (willen) verplaatsen. Deze percentages komen uit een

scan van de gemeente Venray, waarbij in deze gemeente een (groot) aantal bedrijven bij natuurgebieden en woonkernen liggen. Concreet kan gesteld worden dat hoe minder knelpunten er zijn, er minder behoefte is om te verplaatsen.

Op dit moment is in de gemeente Horst aan de Maas geen sprake van (echte) knelpuntsituaties bij natuurgebieden en woonkernen. Dit komt door de grote afstand (> 250 meter) tot zeer kwetsbare natuur en de mogelijkheden van technische maatregelen om bijvoorbeeld de geur binnen acceptabele normen te houden. Dit wordt onderstreept door de ontwikkelingsplannen van een aantal intensieve veehouderijen op de huidige bestaande locaties, zoals het bedrijf Ashorst (Veld Oostenrijk) en het bedrijf Willems (Hoebertweg). In de laatste vijf jaar zijn daarnaast door de gemeente Horst aan de Maas per jaar circa 25 milieuvergunningen verleend aan intensieve veehouderijen op hun huidige locaties. Dit toont aan dat de bedrijven in Horst aan de Maas ontwikkelingsmogelijkheden hebben op hun huidige locaties. In nauw overleg met de afdeling Vergunningen kijken de lokale ondernemers continu of er kansen zijn op hun huidige locatie. In het kader van het klantproces kunnen de (lokale) ondernemers namelijk terecht bij één vast aanspreekpunt bij de afdeling Vergunningen. Lokale ondernemers kunnen eveneens bij de afdeling Vergunningen terecht voor advies over het versnellen van het vergunningenproces. Daarbij nemen wij onze verantwoordelijkheid om lokale ondernemers te ondersteunen in hun zoektocht naar uitbreidingsmogelijkheden. De bedrijven uit Horst aan de Maas, die willen groeien, kunnen uiteraard ook gebruik maken van de bedrijfslocaties, die stoppen in de gemeente Horst aan de Maas.

De Provincie Limburg is bezig de zeer kwetsbare natuurgebieden voor ammoniak aan te wijzen. Deze gebieden zijn voor de intensieve veehouderijen de toetsingsgebieden voor ammoniakuitstoot bij de beoordeling van een aanvraag om een milieuvergunning. De hoofdlijn van deze ammoniakregelgeving is dat de vestiging in of 250 meter rondom een zeer kwetsbaar gebied niet mogelijk is en uitbreiding van bestaande bedrijven slechts mogelijk is binnen een emissieplafond. Wij volgen dit proces intensief. Op basis van het ontwerpbesluit van de provincie (d.d. 2 oktober 2007) voor het aanwijzen van zeer kwetsbare natuur voor ammoniak is het niet aannemelijk dat naast de bekende verplaatser (Bovee Horsterweg 16a) andere bedrijven zullen verplaatsen naar het LOG Witveldweg, omdat zij in de knel komen door de aanwezigheid van de zeer kwetsbare natuur. Dit komt vooral door de kleinschaligheid van deze bedrijven die liggen in de 250 meter zone. Vooralsnog hebben wij dus geen signalen dat intensieve veehouderijen uit Horst aan de Maas geen uitbreidingsmogelijkheden op hun huidige locaties meer hebben. Het bieden van de vestigingsmogelijkheden voor zes IV bedrijven in het LOG Witveldweg, waarbij nu vier initiatieven bekend zijn, geeft dus nog voldoende "verplaatsingsruimte" (lees 2 vestigingsmogelijkheden). Voor de toekomst is aldus in het LOG Witveldweg nog ruimte voor twee initiatieven. Door de vestiging van maximaal 6 intensieve veehouderijen naast de bestaande intensieve veehouderijen aan de Witveldweg neemt de milieudruk niet extensief toe en blijft de geurhinder binnen acceptabele grenzen, waarbij voor de individuele bedrijven ruimte blijft voor groeimogelijkheden.

Indien blijkt dat er meer behoefte van verplaatsen bestaat dan dat wij nu schatten, zullen wij een stimulerende rol aannemen om de lokale ondernemers te ondersteunen in hun zoektocht naar een duurzame locatie. Het uitgangspunt van het College blijft ook het faciliteren van de lokale ondernemers. Het College kijkt dan in de eerste plaats naar de ruimte op de huidige bedrijven, die willen stoppen of zijn gestopt. Daarna zal de "ruimte" binnen het LOG Witveldweg opnieuw verkend worden. Alvorens de aandacht verlegd wordt naar het landbouwontwikkelingsgebied in de nabijheid van de Tienrayseweg.

4.1.3. Compartimentering

Dierrechten kunnen vanaf 1 januari 2008 door heel Nederland worden verplaatst en verhandeld. De Minister van LNV is tegen verlenging van de compartimenteringsregeling. Vier reconstructieprovincies hadden de Minister en de Tweede Kamer gevraagd de beëindiging van de compartimentering nog een jaar uit te stellen. Dat zou hun gelegenheid geven voor maatregelen tegen de ongewenste vestiging van nieuwe varkensbedrijven in landbouwontwikkelingsgebieden. Tot 1 januari 2008 zijn rechten namelijk uitsluitend verplaatsbaar binnen de reconstructiegebieden Oost- en Zuid- en overig Nederland. De Minister wijst uitstel echter af, schrijft zij in een brief aan de Tweede Kamer. Ze heeft daarvoor meerdere argumenten. Voortzetting van de compartimentering is geen doeltreffend middel om nieuwvestiging tegen te gaan. Provincies en maar zeker gemeenten hadden en hebben nog tijd genoeg om met instrumenten, zoals een gebiedsvisie, van ruimtelijke ordening de vestiging van nieuwe bedrijven te sturen. Er worden schadeclaims verwacht van ondernemers die bij hun plannen hebben geanticipeerd op de in de wet vastgelegde beëindiging van de compartimentering. Niet alleen de nieuwe bedrijven in de landbouwontwikkelingsgebieden, maar ook de bestaande bedrijven in de verwevingsgebieden in Horst aan de Maas kunnen natuurlijk, bij uitbreiding van dieraantallen, gebruik maken van het opheffen van de compartimentering als in het zuidelijke reconstructiegebied geen varkensrechten meer aanwezig (zouden) zijn.

4.1.4. Best beschikbare technieken

In het LOG Witveldweg is de (nieuw)vestiging van maximaal zes intensieve veehouderijen mogelijk. Op basis van de Wet milieubeheer moeten nieuwe inrichtingen (lees bedrijven) direct de best beschikbare technieken toepassen. De voor deze bedrijven best beschikbare technieken (BBT) worden afgeleid van de voor de betreffende bedrijfstak beste beschikbare technieken gecombineerd met de specifieke milieuomstandigheden en de technische kenmerken van het bedrijf. Voor intensieve veehouderijen zijn deze best beschikbare technieken verwoord in het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Voor bestaande bedrijven gelden op grond van de huidige regelgeving andere realiseringstermijnen. Deze termijnen zijn met een korte toelichting in de onderstaande tabel vermeld.

Welke bedrijven	Realiseringstermijn
Grote intensieve varkens- en pluimveebedrijven (meer dan 2.000 vleesvarkens, meer dan 750 zeugen, meer dan 40.000 plaatsen pluimvee) dienen te voldoen aan de Europese richtlijn IPPC. Dit kan door middel van alle stallen als BBT uit te voeren dan wel door middel van intern salderen. Bij dit laatste mogen stallen (op basis van de huidige regelgeving voor onbepaalde tijd) traditioneel blijven, mits andere (emissiearme) stallen dit extra compenseren. Als de oude traditionele stallen uiteindelijk aan vervanging toe zijn, dient de nieuwe stal als BBT te worden uitgevoerd.	30 oktober 2007
Boven een aantal dieren ¹ dienen (meer dan op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (i.c. het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij) de stallen van de dieren waarvoor maximale emissiewaarden zijn vastgesteld BBT te worden uitgevoerd. Ook hier mogen stallen door middel van de methode van intern salderen langer (op basis van de huidige regelgeving voor onbepaalde tijd) traditioneel blijven.	1 januari 2010
Beneden een aantal dieren ¹ dienen op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (i.c. het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij) de stallen van de dieren waarvoor maximale emissiewaarden zijn vastgesteld BBT te worden uitgevoerd. Ook hier mogen stallen door middel van de methode van intern salderen langer (op basis van de huidige regelgeving voor onbepaalde tijd) traditioneel blijven. Indien deze (kleine) veehouderijen in de periode tussen 2010 en 2013 overgaan tot uitbreiding dan geldt de ruimere termijn tot 2013 niet meer	1 januari 2013
Voor bepaalde pluimveehouderijen met niet batterijhuisvesting hoeft een huisvestingssysteem, waarvoor milieuvergunning is verleend na 1 januari 1997 pas op 1 januari 2012 aan BBT te voldoen	1 januari 2012

¹ 360 biggen, 100 zeugen, 250 vleesvarkens, 10.000 opfokhennen, 10.000 legkippen, 10.000 ouderdieren vleeskuikens en 25.000 vleeskuikens.

Samenvattend dienen dus de bestaande, grotere bedrijven (IPPC bedrijven) op 30 oktober 2007, behoudens als zij gebruik maken van intern salderen, de best beschikbare technieken op hun bedrijf toe te passen. Voor de kleinere bedrijven (onder de IPPC grens) zijn termijnen opgenomen in het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij die later (lees 1 januari 2010 of 2013) zijn.

4.2. Dierenwelzijn

Het aspect dierenwelzijn heeft vooral op Europees niveau en in nationale regelgeving zijn plek gekregen. De activiteiten van de Europese Commissie op dit gebied gaan uit van de erkenning dat dieren wezens met gevoel zijn. Het algemene doel is ervoor te zorgen dat dieren niet onnodig worden blootgesteld aan pijn of leed en eigenaars/houders van dieren ertoe te verplichten minimale welzijnseisen in acht nemen. De Europese agenda voor dierenwelzijn voor de komende jaren is dan ook grotendeels vastgelegd in het EU-actieplan voor dierenwelzijn. In dit actieplan geeft de Commissie een overzicht van de doelstellingen en actiegebieden die zij heeft gepland voor de jaren 2006-2010. De doelstelling van het actieplan is een duidelijke koers voor het welzijnsbeleid met hoge welzijnsnormen en een integrale inbedding in bestaande Europese beleidsvelden. Om dit te realiseren onderscheidt de Commissie een aantal actiegebieden: verhogen van wettelijke normen voor dierenwelzijn, stimuleren van onderzoek, ontwikkelen van indicatoren voor dierenwelzijn, het publiek informeren en betrekken en initiatieven om dierenwelzijn internationaal op de kaart te zetten.

De Nederlandse regering heeft op 12 oktober 2007 op voorstel van de Minister van LNV ingestemd met de Nota Dierenwelzijn, de Nationale Agenda Diergezondheid en het wetsvoorstel Dieren, het zogenoemde 'drieluik' dieren. De inzet is te komen tot verdere verbetering van het dierenwelzijn en diergezondheid. De handhaving van de bestaande regels wordt de komende jaren door de Minister van LNV geïntensiveerd. Uit onderzoek blijkt dat er ondanks de tot op heden gezette stappen, nog welzijnsknelpunten zijn. Inzet is de verbetering van dierenwelzijn in de eerste plaats via het EU-spoor te realiseren. Gezien het lastige krachtenveld binnen de EU, kan niet alles op korte termijn worden opgepakt, terwijl er in Nederland welzijnsopwerpen op de agenda staan die nu vragen om een aanpak. De regering gaat hier zelf actief met gelijkgestemde Noordwest Europese lidstaten mee aan de slag. Daarnaast moet de sector met deze onderwerpen zelf aan het werk en kan hierin een voorsprong nemen binnen de EU. Waar het binnen de EU niet snel genoeg gaat of de sector de verantwoordelijkheid niet neemt, zal de regering dit nationaal regelen.

De Nota Dierenwelzijn vloeit voort uit het Coalitieakkoord. De nota is het antwoord van de regering op de groeiende maatschappelijke aandacht voor het onderwerp dierenwelzijn en beschrijft de aanpak om te komen tot een verbetering van het dierenwelzijn. De maatschappelijke aandacht voor dierenwelzijn maakt namelijk onderdeel uit van een bredere trend naar verduurzaming van onze samenleving. De inzet van de regering is dat de samenleving de komende jaren meer inzicht krijgt in, en respect ontwikkelt vóór het natuurlijke gedrag van dieren en de daaraan gerelateerde behoeften van dieren in hun omgeving. De Nederlandse samenleving zal qua dierenwelzijn in de Europese voorhoede opereren. De opvattingen over dierenwelzijn lopen echter sterk uiteen. Over een aantal onderwerpen brengt de Minister van LNV via een publiek debat partijen bij elkaar. Hiervoor zal de komende jaren een apart programma worden opgesteld.

De Nationale Agenda Diergezondheid beschrijft de visie, de koers en de acties voor de periode 2007-2015 op het gebied van diergezondheid. Onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen' wil het kabinet meer aandacht geven aan de preventie van dierziekten. Dit kan alleen slagen als dierhouders, maatschappelijke organisaties en de overheid de handen in één slaan en tot gezamenlijke acties overgaan. Ook wordt het beleid voor diergezondheid verbreed naar alle dieren. Het ministerie van LNV zal zich ook buigen over de gezondheidsproblemen van gezelschapsdieren, dieren in de natuur en paarden. Verder zal er ook gekeken worden naar de gezondheid van dieren in het algemeen en niet alleen naar dierziekten.

De Nationale Agenda Diergezondheid wordt gebruikt om de Nederlandse inbreng bij de uitwerking van de door de Europese Commissie gelanceerde strategie diergezondheid 2007-2013 te bepalen en om de nationale koers waar nodig bij te stellen. Het accent van de activiteiten van de overheid ligt naast wet- en regelgeving op communiceren, faciliteren, kennisontwikkeling en kennisoverdracht.

Onze conclusie op basis van bovenbeschreven Europese en nationale acties is dat hiermee alle vragen op dit gebied die op lokaal niveau spelen al een plek krijgen. Concreet begrenzen de regelingen van hogere overheden de regelgevende bevoegdheid van de lagere overheid. Wij kunnen dus geen extra lokaal beleid voor dierenwelzijn maken. Uiteraard zullen we vinger aan de pols houden of de acties daadwerkelijk leiden tot, ook voor onze gemeente, bevredigende resultaten. In Nederland zijn veel organisaties bezig met het bevorderen van duurzaamheid in de dierenhouderij en de veehouderij in het bijzonder. Het gaat dan bijvoorbeeld om onderwerpen als dierenwelzijn, gebruik van soorten voer en milieuthema's. Voor deze thema's samen kan een duurzaamheidsmeter Dierenhouderij ontwikkeld en beheerd worden. Deze duurzaamheidsmeter moet in nauw overleg met partijen in de keten van dierlijke producten, belangenbehartigers, overheden en maatschappelijke organisaties opgesteld worden. Deze duurzaamheidsmeter komt echter overeen met het onderzoek naar duurzaamheid en innovatie als onderdeel van het derde toelatingscriterium voor het LOG Witveldweg. Het onderzoek geeft namelijk ook invulling aan het woord duurzaamheid. Vooral door de extra toetsing van de onderzoeksmethodiek door wetenschappelijke instituten.

4.2.1. MRSA-besmetting

In de gesprekken met burgers is ook steeds de besmetting met de MRSA bacterie een bespreekpunt. Uit onderzoek van RIVM blijkt dat mensen die in een bedrijf met varkens werken een grotere kans op MRSA hebben dan personen die niet met varkens werken. De onderzoekers hebben nog geen relatie kunnen vinden tussen MRSA-besmetting bij varkenshouders en kenmerken van het bedrijf, zoals het aantal gehouden varkens. In de praktijk zijn er nog geen aantoonbare gevallen bekend van besmetting van omwonenden met de MRSA-bacterie. In een antwoord op Kamervragen heeft de Minister van LNV wel geantwoord dat zij niet kan uitsluiten dat de vestiging van grote varkensbedrijven de kans hierop kan vergroten, omdat hiernaar tot nu toe nauwelijks onderzoek is gedaan. In een door het Ministerie van LNV gefinancierde onderzoeksprogramma naar veehouderij gerelateerde MRS, wordt wel gekeken naar de mate van uitstoot van MRSA via de lucht. De eerste resultaten hiervan komen naar verwachting tegen het einde van dit jaar beschikbaar. We benadrukken nogmaals dat er in de praktijk, ook in de Horst aan de Maas, nog geen gevallen bekend zijn van MRSA-besmettingen via de lucht. Daarbij maken wij de opmerking dat op dit moment binnen de gemeentegrenzen circa 100 varkensbedrijven in werking zijn, waarbij een 15-tal meer dan 4.000 varkens hebben. In deze gebiedsvisie geven wij geen kaders voor aantallen dieren per bedrijf. Wel volgen wij in de uitwerking van het LOG Witveldweg intensief de onderzoeken van het Ministerie van LNV en RIVM naar MRSA-besmettingen via de lucht. Op 24 september 2007 hebben wij al gesproken met de GGD Regio Noord- en Midden Limburg over de gezondheidsthema's binnen het LOG Witveldweg. Wij hebben de GGD gevraagd ons te adviseren over MRSA en fijn stof. Het advies is opgenomen in bijlage 1. Dit is het eerste advies sinds 1990 dat de GGD geeft aan een gemeente in de regio in het kader van de Wet Collectieve Preventie volksgezondheid (WCPV). Enkele conclusies uit het onderzoek van de GGD zijn:

Fijn stof

1. De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie wordt voor 2006 op geen van de meetstations van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit overschreden. Ook voor de regio Noord Limburg wordt voldaan aan de luchtkwaliteitsnormen.
2. In de regio Noord Limburg is sprake van grote invloed van bronnen uit het buitenland (bijvoorbeeld Duitsland).
3. Door de inzet van bronmaatregelen kan de luchtkwaliteit in Limburg verbeteren.

MRSA

4. Personen die direct contact hebben met varkens of kalveren zijn vaker besmet met MRSA, maar uit internationaal onderzoek blijkt ook dat honden en paarden MRSA kunnen hebben.
5. Besmetting van MRSA vindt plaats door direct lichamelijk contact, vooral via de handen.
6. Verspreiding van MRSA via de lucht speelt voor zover nu bekend geen rol van betekenis.

4.3. Landschappelijke inpassing

Naar aanleiding van de opiniërende raadsvergaderingen op 4 september 2007 en 11 december 2007 zijn in deze paragraaf heldere en duidelijke uitgangspunten geformuleerd om tot een optimale landschappelijke inpassing te komen van de intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg.

4.3.1. Ruimtelijke implementatie

Het nieuwe plan buitengebied en de daarin opgenomen vrijstellingsbevoegdheid biedt de mogelijkheden voor bedrijfsgebouwen met een maximale goothoogte van 7,20 meter en een maximale nokhoogte van 12 meter. Dit geldt voor alle agrarische bouwkavels in Horst aan de Maas. Wij zien echter in de ontwikkeling van de intensieve veehouderij in Nederland een groei in dieraantallen per bedrijf. Zelfs het huisvesten van dieren in stallen van twee lagen is steeds vaker, om intensief ruimtegebruik te beperken, gebruikelijk. Ook de ruimere huisvesting van dieren in het kader van het dierenwelzijn en de (hogere) technische installaties voor de geurreductie dragen bij aan hogere gebouwen. Enkele huisvestingsspecialisten geven aan dat de bedrijfsgebouwen toenemen in hoogte tot een nokhoogte van 14 tot 15 meter. Om het LOG Witveldweg een open karakter met zichtlijnen te geven en daarbij toch ruimte te bieden aan genoemde ontwikkeling zijn iets hogere gebouwen in het LOG toegestaan. Dat wil zeggen dat binnen het LOG Witveldweg het College een vrijstellingsbevoegdheid wordt toegekend voor de overschrijding van goot- en nokhoogtes van 20% bij intensieve veehouderijen als sprake is van een gedegen BOM+ onderbouw. Concreet geldt een goothoogte van 8,40 meter en een nokhoogte van 14 meter. Een meerwaarde van een hoger gebouw is echter ook dat een hoger emissiepunt een bronmaatregel is om geuroverlast te minimaliseren. Dit kan een argument zijn om een (nog) hoger deel van het bedrijfsgebouw toe te staan. De extra vrijstelling voor hogere gebouwen wordt enkel van toepassing voor de bebouwing die op meer dan 50 meter van de voorzijde van de bouwkavel (straatkant) gelegen is.

De volgende spelregels dienen ook als eerste toetsingskader bij functiewijziging:

- De nieuwe bouwkavel heeft de volgende maatvoering:
 - maximaal 300 meter diep
 - maximaal 200 meter breed
- De bedrijfsgebouwen (stallen) zijn haaks op de weg gelegen, waarbij eventuele silo's in of bij de hogere delen van de bedrijfsgebouwen, bij voorkeur niet aan de voorzijde, zijn geplaatst
- Behoud de open ruimten tussen de bedrijven met een dusdanige maat waardoor zicht op de achterliggende open ruimte mogelijk is. Vanwege de diepte van de kavel dient de open ruimte tussen de bedrijven aan één straatkant minimaal 300 meter te zijn. De open ruimte tussen twee bedrijfsgebouwen aan twee straatkanten dient (horizontaal) minimaal 150 meter te zijn.
- Bij afwijkingen van hoogtes en bouwkavelmaatvoering kan het College afwijkingen toestaan mits er integrale kwaliteitsverbeteringen plaatsvinden in het gebied. Door deze mogelijkheid kunnen kansen benut worden om bijvoorbeeld geur nog meer te reduceren.

Voor de vestiging van bedrijven wordt in principe aangesloten bij de bestaande infrastructuur en de bestaande bebouwingslinten en het daarbij zoveel mogelijk behouden van de aanwezige open ruimten. Een bouwkavelmaatvoering van 6 ha blijkt een goede waarborg voor het inpassen van de bedrijfsgebouwen én de landschappelijke inpassing. Het realiseren van bedrijfsgebouwen op de

Gebiedsvisie LOG Witveldweg

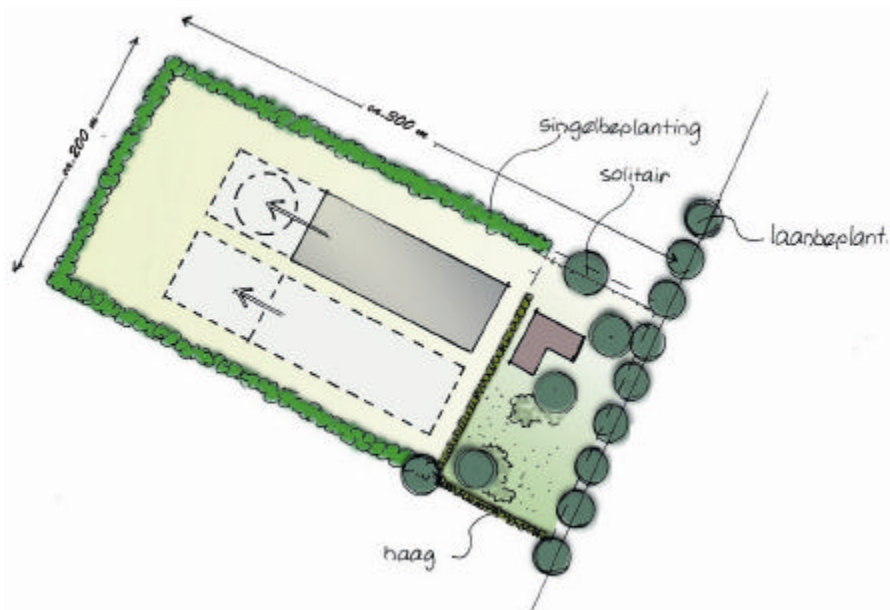
erfgrens wordt hiermee voorkomen. Dit is namelijk op dit moment de praktijk in het buitengebied. Om echter de landschappelijke inpassing kansen te geven is de maatvoering van 6 ha in een LOG noodzakelijk. Bij de inpassing van een kavel is namelijk sprake van de bedrijfsgebouwen, de mestopslag, de afstanden tot weg en perceelsgrens, een woning met tuin, de infiltratie van schoon hemelwater en de erfbeplanting. De gemeenten in de regio hebben hierin allemaal een eigen beeld. De maatvoering in de regio varieert van 3 ha tot 6 ha. De gemeente Nederweert hanteert bijvoorbeeld 6 ha. De gemeente Bergen (LOG Siebengewald) hanteert per bouwblok 3 ha, waarbij twee bouwblokken wel naast elkaar mogen bestaan. Dus samen ook 6 ha in het landschap betekent. In de onderstaande tabel zijn een aantal huidige intensieve veehouderijen vermeld. In de tabel is de bouwkaelgrootte benoemd aan de hand van de luchtfoto. De hoogte is beoordeeld aan de hand van de (aanvraag om) milieuvergunning. De gekozen bedrijven zijn de grotere intensieve veehouderijen (IPPC) in Horst aan de Maas. In totaal heeft de gemeente Horst aan de Maas circa 22 IPPC bedrijven.

Adres, bedrijf	Datum v/d vergunning	Aantal varkens	Maximale hoogte [m]	Maatvoering kavel [ha]	Opmerkingen
Konijnenweg, Alards	2004	3400	8	1,5	Stallen nabij erfgrens
Broekhuizerdijk, Alards-Van Rens	2004	5500	10	2,5	Stallen nabij erfgrens
Veld Oostenrijk, Ashorst	2006	17000	12	7,5	Betreft een aanvraag om milieuvergunning
Herenbosweg, Botden	2004	2600	9	2	Stallen nabij erfgrens
Witveldweg, Hagens	2003	5900	9	4,5	Stallen nabij erfgrens
Witveldweg, Hagens	2005	7800	9	3,6	Ook nog 80000 kippen
Crommentuijnstraat, Houben	2006	8000	7	2,5	Betreft aanvraag om milieuvergunning
Zandterweg, Knoops	2003	5900	7	2	Stallen nabij de erfgrens
Schengweg, Mts. Smulders	2005	X	9	2	Betreft 140.000 kippen
Laagheide, Vullings	1999	7500	9	5	
Hoebertweg, Willems	2007	24000	9	6	Informatie komt uit de startnotitie MER
Blaktweg, Willems	1995	5200	9	3	Inrichting bestaat uit twee verdiepingen

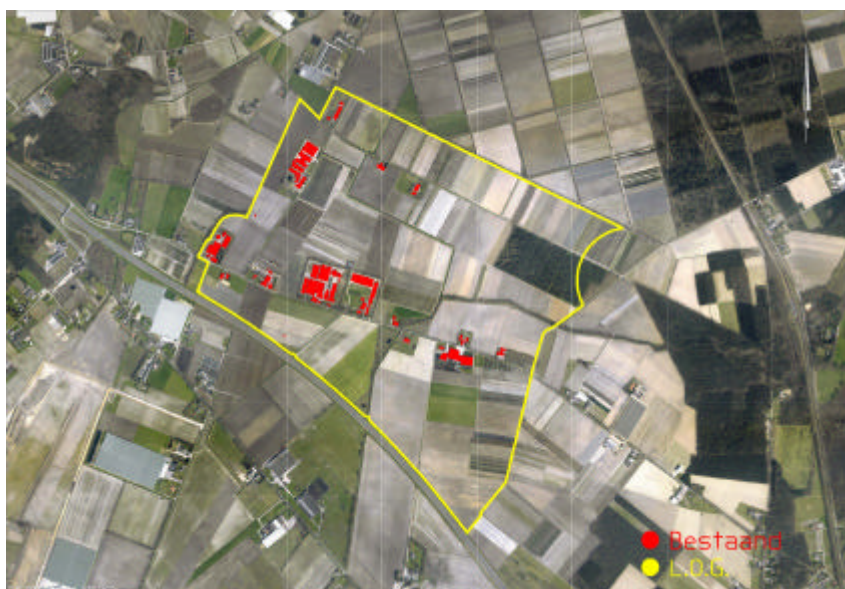
Uit nader onderzoek van de bestaande inrichtingen uit de bovenstaande tabel blijkt ook een trend naar schaalvergroting. De recente plannen en ontwikkelingen wijzen op een toename van het aantal dieren op een bedrijf. De hoogte van de bedrijven is circa 9 meter. Dit betreft vooral bij milieuvergunningen uit 2003/2004. Bij de huidige aanvragen om milieuvergunning liggen de gemiddelde hoogtes hoger, omdat in deze aanvragen sprake is van mestvergisting en hogere voedersilo's. De maatvoering van de kavelgrootte ligt tussen 2 ha en 7,3 ha, waarbij niet overal sprake is van een (zoekgebied) landbouwontwikkelingsgebied. Wat opvalt aan de luchtfoto's van deze bedrijven is dat het merendeel van de stallen direct naast de erfgrens is gelegen zonder een landschappelijke inpassing. Ook bij andere bedrijven in Horst aan de Maas blijkt dat hogere gebouwen inpasbaar zijn in de omgeving, zoals het bedrijf Oerlemans Foods met een vrieshal van 14 meter hoog. Ook vindt de Stichting Milieufederatie Limburg in haar boekje 'Zuinig op Ruimte' de (hoge) reclamezuil bij Interchalet een goed voorbeeld van ruimtelijke inpassing. De mast is namelijk zodanig opgesteld dat hij verwant is met zijn omgeving. Volgens Het College van Rijksadviseurs en de Minister van LNV zit de innovatie van de reconstructie in de bedrijven waarin koppelingen in de industriële ecologie gelegd worden en bedrijven waarin een beduidend deel van de productiecycclus onder een dak gebracht is. Totstandkoming van en plaatsingsmogelijkheden voor dergelijke bedrijven zouden juiste sterk moeten worden gestimuleerd.

Gebiedsvisie LOG Witveldweg

Bij de situering in het LOG Witveldweg moet aansluiting worden gezocht bij de structuurlijnen van het landschap. Het streven is dan ook aan te sluiten bij bestaande groensingels en -elementen om een juiste inpassing van de initiatieven mogelijk te maken. Door deze keuze krijgt de inpassing direct een 'natuurlijk' karakter. Ook kunnen deze bestaande groensingels (lees waardevolle landschapselementen) kwalitatief en kwantitatief worden verstrekt. Om de openheid verder te behouden is een optimale verdeling van bedrijven in het gebied noodzakelijk. Dit betekent meer verspreiding dan clustering van bedrijven. Door de aanwezigheid van bijvoorbeeld geurcirkels van de individuele bedrijven is de intensieve veehouderij ook de beste garantie om verdichting van het gebied aan de Witveldweg tegen te gaan.



Het totale oppervlak van het LOG Witveldweg bedraagt circa 211 hectare. Van deze 211 hectare is op dit moment 5 hectare bebouwd. Dit betekent concreet dat nu 2% bebouwd is. Omdat wij de openheid van het gebied willen behouden, maar ook de sector ontwikkelingsruimte willen geven in een landbouwontwikkelingsgebied, achten wij een bebouwingspercentage van 15% acceptabel voor het LOG Witveldweg. Dit komt overeen met iets meer dan 30 hectare.



Een van de uitgangspunten van de LOG's was de voldoende afstand tot de woonkernen van een gemeente. Het LOG Witveldweg is een soort vierkant met als ruimtelijke begrenzing de A73, de westkant van de Laagheide, de noordkant van de Losbaan en het doortrekken van de Stationsweg. Van de uiterste begrenzing van het LOG Witveldweg hebben wij de afstand genomen tot de dichtst bijgelegen vier woonkernen: Horst, Melderslo, Lottum en Grubbenvorst. De afstanden staan in de onderstaande tabel. Voor de beeldvorming hebben wij ook de afstanden van het concrete initiatief van het Nieuwe Gemengde Bedrijf als voorbeeld in bijlage 2 opgenomen. De afstanden zijn zowel vermeld vanaf het varkensgedeelte als het kippengedeelte.

Woonkern	Afstand tot LOG Witveldweg [in meter]
Melderslo	1.750
Horst	1.800
Grubbenvorst	2.000
Lottum	3.200

4.3.2. Lokale werkgroep

Een afdoende landschappelijke inpassing vindt plaats aan de hand van diverse (ruimtelijke) instrumenten zoals, de adviezen van de gemeentelijke groenmeester, de bouwmeester en het BOM+ instrument. Ook kan een werkgroep met inwoners van het LOG Witveldweg worden opgericht om de landschappelijke inpassing van bedrijven te optimaliseren. Concreet kunnen de bouw- en groenmeester, als zij dit nodig achten, een werkgroep instellen na het vaststellen van de gebiedsvisie LOG Witveldweg. Deze werkgroep bevat met een achttal vertegenwoordigers van dorpsraden, betrokken groeperingen, LLTB, agrariërs en bewoners in en rondom LOG Witveldweg. De functie van de werkgroep is dan om te adviseren over de conceptuitwerking van de landschappelijke inpassing door de initiatiefnemer, de gemeentelijke groenmeester en de gemeentelijke bouwmeester. De werkgroep adviseert aldus over een concrete conceptuitwerking. De initiatiefnemers betrekken de adviezen van de werkgroep bij de definitieve uitwerking, die wordt voorgelegd aan het College voor haar besluitvorming in de vrijstellingsprocedure. Door de belangrijke rol van de lokale klankbordgroep bij de toetsing van initiatieven achten wij een beeldkwaliteitsplan niet noodzakelijk. Hierdoor ontstaat voldoende ruimte voor creativiteit van inpasbaar maken van intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg. Wel kunnen de output van de eerste sessies van de klankbordgroep als referentiebeelden voor de toekomst dienen. Deze creativiteit hebben wij ook nodig om het LOG Witveldweg naar een hoger duurzaamheidsprincipe te tillen. Wellicht dat bij de uitwerking kan worden aangesloten bij het Cradle tot Cradle filosofie. De centrale gedachte van deze filosofie is dat alle gebruikte materialen na hun leven in het ene product, nuttig kunnen worden ingezet in een ander product. Het eerste verschil met conventioneel hergebruik is dat er geen kwaliteitsverlies is, en geen restproducten die alsnog gestort worden. Dus niet van "wieg tot graf" maar van "wiege tot wiege".

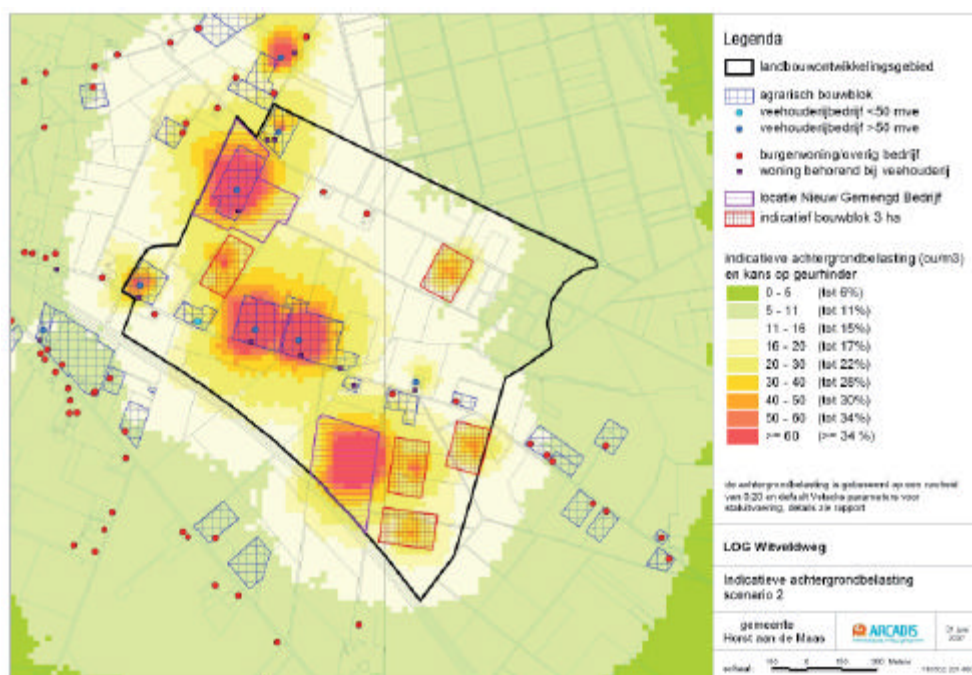
Door geen directe bouwtitels op te nemen in het LOG Witveldweg kunnen initiatieven individueel op hun (gekozen) plek beoordeeld worden. De uiteindelijke landschappelijke inpassing dwingt de gemeente af met individuele privaatrechtelijke overeenkomsten met uitvoeringstermijnen.

Naast de inpassing op de gewenste locatie vindt het College het van belang dat (indien noodzakelijk) compensatiemaatregelen worden gezocht in en rondom het LOG Witveldweg, zoals natuurcompensatie in de nabijgelegen Kasteelschen bossen, Reulsberg en rondom Grubbenvorst.

4.4. Geur

Voor het aspect geur bij intensieve veehouderijen is de standaardnormering in de Geurwet van 1 januari 2007 voor het LOG Witveldweg het startpunt. Dit startpunt stimuleert de bedrijven de best beschikbare technieken toe te passen, waarbij de leefbaarheid in het gebied acceptabel blijft. Het criterium van een acceptabele leefomgeving is ook het belangrijkste criterium in een gemeentelijke geurverordening om eventueel andere geurnormen vast te stellen. De vaststelling van een

gemeentelijke geurverordening dient wettelijk plaats te vinden via de gemeenteraad. Vooral nog wordt niet uitgegaan van een hogere normering, maar was zelfs een lagere normering aan randen van het LOG Witveldweg, ter bescherming van dorpskernen, een onderdeel van nader onderzoek. Door de grote afstand tot de woonkernen is echter een optimale leefomgeving in de kernen gegarandeerd. Een norm van 3 ou/m^3 is een prima toetsingsnorm voor de woonkernen in Horst aan de Maas en correspondeert met een goed leefklimaat (bron: VROM). Voor woningen in het buitengebied geldt 14 ou/m^3 .



Op basis van de Geurwet dienen geurgevoelige objecten beschermd te worden. Een geurgevoelig object is volgens de wet een gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt. In de eerste plaats denken we dan aan woningen, maar ook industriegebouwen met het verblijf van mensen kan een geurgevoelig object zijn. De suggestie dat grote intensieve veehouderijen zich moeten vestigen op industrieterreinen kan echter stuiten op wettelijke bezwaren vanwege de korte afstand tussen bedrijven (lees geurgevoelige objecten) op een industrieterrein. De (nieuwe) aanwezigheid van geurgevoelige objecten in en rondom het LOG moet daarom worden voorkomen om de bedrijven in het LOG een 'toekomstgerichte' locatie te kunnen bieden.

Uit de definitie van geurgevoelig object blijkt dat de wet gebouwen beschermd. Hiertoe behoren geen landbouwgronden. Ook als deze intensief gebruikt worden. Op grond van de wettelijke bepalingen en in het kader van de rechtsgelijkheid dienen wij de definitie van geurgevoelig object uit de Geurwet als uitgangspunt te hanteren.

4.5. Fijn stof

Op basis van indicatieve berekeningen over de jaren 2004 en 2005 blijkt dat wij geen overschrijdingen hebben van fijn stofwaarden in onze gemeente. Wij stellen nog een luchtkwaliteitsrapportage op over het jaar 2006. Deze rapportage is naar verwachting begin 2008 beschikbaar en zal op de website van de gemeente worden gezet. Vooral nog hebben wij niet de verwachting dat er op regionaal niveau luchtnormen worden overschreden. Dit wordt ook onderschreven in het rapport van de GGD in bijlage 1. De overschrijdingen in Nederland hebben vooral een plaatselijk karakter in drukke straten in de (grote) steden en langs drukke snelwegen. Wij streven wel naar goed en objectief inzicht in deze materie. Wij nemen daarom actief deel aan het Platform luchtkwaliteit Limburg. Als sprake is van plaatselijk te hoge fijn stofwaarden dienen,

volgens ons, alle overheidslagen (gemeente, provincie, landelijke overheid) naar gezamenlijke oplossingen te kijken. Aan de emissie van auto's op de snelwegen A73 en A67 zal vooral in landelijk en in Europees verband worden gewerkt. Bijvoorbeeld via de aanscherping van de emissie-eisen van nieuwe auto's en de subsidieregeling voor roetfilters. Voor wat betreft de fijn stofemissie van de landbouw wordt landelijk onderzoek gedaan door onder andere Wageningen Universiteit en het RIVM. De mogelijkheden van stofreductie worden gezocht in het voer, filters, luchtwassers, sproeien met olie en water of de aanpassing van de huisvestingssystemen, zoals de vervanging van stro door houtkrullen in de pluimveehouderij. Ook kunnen de groene landschapselementen (bomen en struiken) rondom de bedrijven of in het gebied zelf een rol spelen in de fijn stofreductie in de omgeving door de hechting van fijn stof aan het bladoppervlak. De Wageningen Universiteit is bij dit onderzoek nadrukkelijk betrokken. Via het Platform luchtkwaliteit Limburg volgen wij deze ontwikkelingen op de voet.

Op dit moment zijn nog geen vergunningen binnen de gemeente Horst aan de Maas geweigerd, omdat sprake was van het niet voldoen aan de wettelijke normen voor fijn stof. In de besluitvorming van de initiatieven in en rondom het LOG Witveldweg is fijn stof uiteraard ook een relevant beoordelingsaspect. Voor dit aspect zijn Europese, maar ook landelijk wetten en richtlijnen opgesteld. Voor ons College zijn deze wetten en richtlijnen het uitgangspunt van de toetsing van fijn stof. Dit geldt ook voor de huidige en toekomstige initiatieven in onze gemeente. Volgens EU normen mag de daggemiddelde concentratie niet meer dan 35 dagen per jaar hoger zijn dan $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Daarnaast geldt de norm voor langdurige blootstelling van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. In de toetsing speelt ook het cumulatie-effect met de andere initiatieven rondom het LOG Witveldweg een voorname rol. In aansluiting op het dorpsraadoverleg van 15 oktober 2007 in Grubbenvorst is afgesproken dat wij een nulmeting naar fijn stof uitvoeren. Deze meting zal plaatsvinden als sprake is van representatieve omstandigheden voor dergelijke metingen.

Ook heeft het College aandacht voor (nieuwe) Europese regelgeving voor de kleinere fractie van fijn stof, namelijk PM_{2,5}. Fijn stof is een complex mengsel van deeltjes van verschillende grootte en van diverse chemische samenstelling. Afhankelijk van de doorsnede van de stofdeeltjes wordt gesproken van PM₁₀ voor deeltjes met een doorsnee tot 10 micrometer of van PM_{2,5} voor deeltjes met een doorsnee tot 2,5 micrometer. Ook bij de beoordeling van het aspect fijn stof geldt weer het uitgangspunt dat regelingen van hogere overheden de regelgevende bevoegdheid van de lagere overheid begrenzen.

4.6. Duurzame energie

In het LOG Witveldweg is geen plaats voor windmolens. Er kunnen wel energieconcepten ontwikkeld worden vanuit de aanwezige en te vestigen bedrijven in het gebied. Dit houdt in dat ruimte wordt geboden voor gebruik van mest en plantaardig materiaal ten behoeve van energieopwekking. Voorwaarde is dat de benodigde mest en de biomassa uit het gebied of de directe omgeving daarvan afkomstig zijn. Daarbij streeft het College naar samenwerking tussen de bedrijven in het LOG Witveldweg, zodat bijvoorbeeld door de toepassing van mestvergisting op bedrijfsniveau geen sprake is van 6 technische installaties in het gebied maar maximaal twee nieuwe installaties. Het College wil hierbij de samenwerking tussen bedrijven in en rondom het LOG Witveldweg stimuleren, zoals samenwerking met het naastgelegen glastuinbouwgebied Californië of het opgewaardeerde gas terugleveren aan het aardgasnet voor de inzet in woonkernen van Horst aan de Maas. Naast het opwekken van duurzame energie blijft op bedrijfsniveau natuurlijk ruimte om het verwerken van mest te optimaliseren.

4.6.1. Vergisting

Op 22 augustus 2007 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan dat een mestvergister niet past bij een agrarische bestemming zoals omschreven in het bestemmingsplan van Texel. In het betreffende bestemmingsplan waaraan de Raad van State heeft getoetst wordt onder een agrarisch bedrijf verstaan een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren. De Raad van State is van oordeel dat, teneinde onder de beschrijving van het begrip "agrarisch bedrijf" als bedoeld in het betreffende

bestemmingsplan van Texel te vallen, er sprake moet zijn van het voortbrengen van een agrarisch product. Het opwekken van energie valt hier volgens de Raad van State niet onder. Daarbij is de Raad van State van mening dat het opwekken van energie in het onderhavige geval niet van zodanig ondergeschikte betekenis is, dat deze als nevenactiviteit geacht kan worden op te gaan in de in het bestemmingsplan bedoelde agrarische activiteit.

Uit deze uitspraak kan niet in het algemeen de conclusie getrokken worden dat de Raad van State tegen mestvergisters op boerenerven is of van mening is dat mestvergisten niet als agrarische activiteit beschouwd zou kunnen worden.

Er is overigens geen sprake van een generieke wettelijke bepaling die aangeeft of het vergisten van biomassa wel of niet onder het begrip agrarische activiteit valt. Wij kunnen er bijvoorbeeld voor kiezen om nadrukkelijk in de bestemmingsplannen op te nemen dat biovergistingsinstallaties onder de agrarische bestemming vallen. De vestiging en/of uitbreiding van initiatieven voor duurzame energieopwekking bij of gerelateerd aan agrarische bedrijven worden tevens beoordeeld volgens de POL uitwerking BOM+. Hierbij is een gebiedgerichte benadering uitgangspunt in de vorm van een duidelijke koppeling met het eigen agrarische bedrijf of met andere agrarische of niet agrarische bedrijven of instellingen in en rondom het gebied Witveldweg. Biomassa en windenergie zijn op dit moment de meest kosteneffectieve bronnen voor de opwekking van duurzame energie. Anderzijds is de vergisting van mest een kansrijke optie om te verwerken tot een stabiel eindproduct om daarmee de afzet van mest te verbeteren. Wij willen dan ook de inzet van biomassa bevorderen door ook de planologische verankering in ons landbouwontwikkelingsgebied te regelen.

Bij duurzame energie dienen overigens de mogelijkheden van energieverbindingen naar woonkernen en Californië onderdeel te zijn van nader onderzoek. Daarbij geeft Californië BV aan dat zij meedenken in het creëren van innovatieve energieoplossingen voor de tuinders in het gebied. Naast het gebruik van biomassa sluiten wij niet onze ogen, behalve voor windmolens, voor andere vormen van duurzame energie. Indien deze vormen van energievoorzieningen (bijvoorbeeld zonne-energie en aardwarmte) landschappelijk ingepast kunnen worden, verdienen zij een plaats in ons LOG Witveldweg.

De Nederlandse regering streeft ook naar duurzame energie. Om dit te stimuleren zijn er diverse subsidiemogelijkheden, die ondernemers kunnen aanspreken. De gemeente zal hiervoor dan ook geen subsidiemogelijkheden in het leven roepen, maar zal wel ondernemers wijzen op mogelijkheden tot subsidieverlening.

4.7. Verkeer

In en nabij het LOG Witveldweg leidt de vestiging van intensieve veehouderijen tot extra vrachtverkeer. Het is van belang om het vrachtverkeer ten gevolge van deze ontwikkelingen in beeld te hebben om zodoende de gevolgen voor andere weggebruikers, maar ook om eventuele noodzakelijke verkeersmaatregelen te benoemen. In het bepalen van de geurbelasting is uitgegaan van een toekomstgericht 'gesloten' varkensbedrijf van 500 zeugen. Er is bij een dergelijk bedrijf sprake van de aanvoer van voer, de afvoer van mest, de aan- en afvoer van dieren en de afvoer van kadavers verspreid over de week (5 werkdagen) en verspreid over het jaar. Per werkdag is dit afgerond voor een dergelijk bedrijf twee vrachtwagens per dag. Dit resulteert aldus in vier vrachtwagenbewegingen per werkdag per bedrijf. Indien sprake is van de vestiging van zes nieuwe bedrijven van deze omvang is de toename aan vrachtwagens voor het gebied LOG Witveldweg overzichtelijk. Uiteraard zorgt een toename van de intensiteiten, in theorie, voor een afname van de verkeersveiligheid. Bij een concrete invulling van het LOG Witveldweg kunnen dan ook de volgende maatregelen wenselijk zijn:

- De wegen Laagheide en Losbaan verbreden; de nieuwe breedte is dan voldoende om een vrachtwagen en een personenauto elkaar te laten passeren. Hierbij kan een verbreding met grastegels aan weerszijden een oplossing bieden. Een verbreding van de Witveldweg is ook een verkeersmaatregel gezien de hogere intensiteit op deze weg (en passerende vrachtwagens);

- Het aanbrengen van maatregelen (bijvoorbeeld fietssuggestiestroken) om de verkeersveiligheid te verhogen;
- Het stimuleren van het gebruik van de veilige fietsroute aan de Horsterweg via de Californischeweg tussen Grubbenvorst en Horst;
- Het stimuleren van de noodzakelijke transportbewegingen van de bedrijven in de “rustige” perioden van de dag.

Binnen het plangebied LOG Witveldweg is er ook het initiatief van het *concept* Nieuw Gemengde Bedrijf (NGB). De schattingen zijn dat dit initiatief (pluimvee en varkens) circa 35 vrachtwagens per dag (lees 70 vrachtbewegingen) nodig heeft. Een dergelijk initiatief vraagt uiteraard om maatwerk om de verkeersveiligheid in voldoende mate in de omgeving van het initiatief te waarborgen. Het voert te ver in deze gebiedsvisie om deze maatwerkmaatregelen te verwoorden. Wel benadrukken wij dat indien sprake is van de vestiging van het NGB het aspect verkeersveiligheid een belangrijk aandachtspunt voor het College is. Een nadere uitwerking moet dan plaatsvinden in een verkeersstructuurplan of een verkeerscirculatieplan.

4.8. Toezicht en monitoring

Een veel gehoorde opmerking in de gesprekken met de bewoners in en rondom het LOG Witveldweg is: “Als het er eenmaal allemaal staat komt er gegarandeerd overlast en wie controleert dat dan?” In deze visie willen wij benadrukken dat wij ons inzetten voor een goed woon- en werkklimaat in en rondom het LOG Witveldweg. Voor de vestiging van de intensieve veehouderijen dienen diverse vergunningen (bouwen en milieu) verleend te worden. Aan deze vergunningen verbinden wij voorwaarden die de overlast tot het minimum moet beperken. Bij milieuvergunningen waar de Provincie Limburg het bevoegde gezag is zullen wij de Provincie kritisch volgen in hun milieuvoorwaarden en hen indien noodzakelijk in vooroverleg of in juridische procedures aanspreken op de nodige voorwaarden.

Naast de reguliere toezichtstaken op het gebied van bouwen, milieu en ruimtelijke ordening gaat het College jaarlijks in gesprek met de intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg. Tijdens het gesprek komen de bedrijfsvoering, de landschappelijke inpassing en de milieuvoorwaarden aan de orde. Een terugkoppeling van dit gesprek vindt plaats in de werkgroep LOG Witveldweg. Ook kan bij handhavingzaken een lokale werkgroep worden ingesteld door het College. Deze werkgroep dient dan als klankbordgroep voor het College. Door de intensieve contacten (lees controle) met de bedrijven is het juridisch goed verdedigbaar om bij niet voldoen aan vergunningsvoorschriften en het toepassen van milieumaatregelen direct handhavend op te treden, zodat geen lange handhavingstrajecten noodzakelijk zullen zijn.

In aansluiting op het project Eenduidig Toezicht van de rijksoverheden streeft het College naar samenwerking op het gebied van toezicht met de relevante rijksoverheden, zoals de Algemene Inspectie Dienst (AID), de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) en de Dienst Landelijk Gebied (DLG). Met deze overheidsdiensten wordt gekeken naar de mogelijkheden van een gezamenlijk toezicht. Dit verhoogt niet alleen beter en duidelijker toezicht, maar vermindert ook de (administratieve) toezichtslasten voor de bedrijven in het LOG Witveldweg.

Concreet gebruikt het College in eerste instantie haar reguliere (wettelijke) toezichtstaken. Ook gaat het College met de bedrijven in het LOG jaarlijks in gesprek, waarbij ondermeer input kan worden verkregen door een werkgroep in het LOG. Daarnaast streeft het College naar samenwerking met de relevante rijksoverheden op het gebied van toezicht bij intensieve veehouderijen.

4.9. Ammoniak en zeer kwetsbare natuur

Met de begrenzing van de LOG's in het Reconstructieplan is al rekening gehouden met een bepaalde afstand tot de natuurgebieden (kwetsbare en zeer kwetsbare gebieden en de Natura 2000 – gebieden). Op 1 mei 2007 is een wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. Die wijziging omvat onder andere een inperking van de te beschermen natuurgebieden. Deze Wav-wijziging is een uitwerking van bestuurlijke en politieke afspraken, vooral gebaseerd op de al enkele jaren oude motie van CDA-Kamerlid Schreijer-Pierik, dat het zoneringsbeleid voor de bescherming van gebieden tegen de effecten van ammoniakdepositie alleen zou gaan gelden voor de **zeer** kwetsbare gebieden, aan te wijzen door Provinciale Staten van de Provincie Limburg.

De Provincie heeft, na een technische voorbereiding samen met de Milieufederatie en de LLTB en aansluitend een commentaaronde bij gemeenten, op 2 oktober 2007 een ontwerpbesluit vastgesteld. Het ontwerpbesluit met bijbehorende kaarten en de toelichting heeft vanaf 16 oktober tot en met 26 november 2007 onder meer in ons gemeentehuis ter inzage gelegen. Daaraan is vooraf door de provincie algemeen bekendheid gegeven.

Het College heeft bij brief van 23 november 2007 een zienswijze op het ontwerpbesluit ingestuurd. De beantwoording van ingekomen zienswijzen zal onderdeel uitmaken van het voorstel aan PS. De Provincie verwacht eind februari of begin maart 2008 een reactie op de zienswijzen te kunnen geven. Aanleiding voor een reactie werd vooral gegeven door aanwijzing van een (cluster-)gebied in de nabijheid van het LOG Witveldweg, omdat die aanwijzing beperkingen kan of zou kunnen opleveren voor invulling van dat LOG. Binnen dit (cluster-)gebied is ook het deelgebied Kaldenbroek gelegen. Dit gebied was voorheen getypeerd als kwetsbare natuur en niet als zeer kwetsbare natuur.

Uit beleidsmatige overwegingen heeft het immers de voorkeur om kansen en mogelijkheden niet onnodig te beperken omdat daarmee de ontwikkelingsruimte van het LOG zou worden beperkt (dit geldt voor alle ondernemers in het LOG). Naast deze 'trigger' is het belangrijkste argument dat het College bij de inhoudelijke beoordeling van het voorstel van de Provincie daarin een overtuigende onderbouwing voor aanwijzing van het betreffende gebied missen en ziet het College daarin ook een afwijking van de door de Provincie gekozen uitgangspunten. De reactie van het College is daarom bovenal ingegeven door een niet voldoende zorgvuldige voorbereiding door de Provincie. De inzet van het College richt zich op het voorkomen van een onnodige confrontatie met overgewaardeerde of mogelijk niet correcte waarden. Omdat dit niet kon worden uitgesloten heeft het College de hierna opgenomen zienswijze bij de Provincie ingebracht.

'Meerlosebaan'

Nagenoeg de hele noordelijke helft van het gebied 'Meerlosebaan' is van oudsher een zogenaamd A-gebied, en de zuidelijke helft een B-gebied. De A-gebieden uit het tijdperk van de Interimwet ammoniak en veehouderij onderscheiden zich van B-gebieden omdat deze als zeer waardevol zijn bestempeld. Uit de ter voorbereiding van het ontwerpbesluit opgestelde conceptkaart moet worden afgeleid dat het voormalig B-gebied in zijn geheel de cluster met nummer 315 vormt. Uit bijlage II van de toelichting behorend bij het nu voorliggende ontwerpbesluit blijkt dat een deel van dat voormalige B-gebied nu is geclusterd bij gebied genummerd 364, dat wij voor de gelegenheid hieronder aanduiden als 'Meerlosebaan'. Wij begrijpen uit de toelichting (tabel bijlage II) dat het zuidelijk deel van het gebied 'Meerlosebaan', dit is het stuk ten zuiden van de Horsterdijk, geen of zeer weinig zeer kwetsbare vegetatie (minder dan 5%) heeft. De stukken maken niet duidelijk dat er in dat zuidelijke deel waarden voorkomen die een statusverhoging tot zeer kwetsbaar gebied kunnen rechtvaardigen. Zonder die aanwezigheid van ecologische argumenten is er geen aanleiding en reden voor aanwijzing. Bovendien blijkt dat van het gebied ten zuiden van de Horsterdijk de 2 meest zuidelijke delen op grotere afstand dan 100 meter van de rest liggen, zodat ze volgens de door u gehanteerde uitgangscriteria geen onderdeel kunnen uitmaken van het overige deel van de 'Meerlosebaan'.

Als het als afzonderlijk gebied moet worden beoordeeld (dat logisch volgt uit de grotere afstand) dan is sprake van een gebied dat kleiner is dan 50 hectare, waarvoor het 'nee, tenzij'-beginsel geldt. Deze gebieden mogen alleen aangewezen worden als het een gebied betreft met zeer grote natuurwaarden. Zoals u in het ontwerpbesluit stelt, kunnen gebieden kleiner dan 50 hectare alleen in zeer uitzonderlijke gevallen worden aangewezen. Volgens onze informatie komen deze in beide kleine clusterdelen geen zeer grote natuurwaarden voor.

Onze zienswijze is een uitnodiging aan de Provincie om duidelijkheid te geven over het gewicht van de ecologische argumenten. Zoals in onze brief gesteld, is zonder die aanwezigheid van ecologische argumenten er geen aanleiding en reden voor aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied. Als die argumenten er wel (blijken te) zijn, stuit aanwijzing die aansluit aan het wettelijk en provinciaal kader bij ons niet op bezwaren, en hoort als logisch gevolg gebiedsaanwijzing bij de in acht te nemen condities bij invulling van het LOG. Na het vaststellen van de definitieve kaarten van de zeer kwetsbare natuur door Provinciale Staten van de Provincie Limburg zijn de toetsingskaders van ammoniak duidelijk voor de initiatiefnemers binnen het LOG Witveldweg. Op dit moment zijn bij ons geen bezwaren bekend van de initiatiefnemers en de mogelijke aanwezigheid van zeer kwetsbare natuur in de nabijheid van het LOG Witveldweg. Volgens de initiatiefnemers behoort de vestiging van hun bedrijven nog steeds tot de mogelijkheden.

5. Instrumenten

Doel van de gebiedsvisie is ruimte bieden aan ruimtelijke ontwikkelingen en tegelijkertijd de karakteristieke identiteit van het plangebied te behouden en te versterken. De gebiedsvisie bestaat uit een algemene visie op de ontwikkeling van het gebied, waarbij het pakket ruimtelijke spelregels nog nader uitgewerkt wordt. In deze nadere uitwerking en de invulling van het LOG Witveldweg beschikken het College en de gemeenteraad over voldoende instrumenten om de gewenste invulling van het LOG te realiseren. Deze instrumenten zijn gebaseerd op gemeentelijke beleidsstukken en landelijke regelgeving, maar ook de uitgangspunten in deze gebiedsvisie zijn hierbij van belang.

In het kader van de ruimtelijke ordening zullen op korte termijn voor de plaatsing van (nieuwe) bedrijven in het gebied LOG Witveldweg vrijstellingsprocedures (Artikel 19 Wro) noodzakelijk zijn. De vrijstellingsprocedures zijn een bevoegdheid van het College, waarbij de uitgangspunten in de gebiedsvisie de spelregels zijn voor het College. Bij de procedures zijn niet alleen de aspecten als landschappelijke inpassing, milieuhygiënische grenzen en bouwkundige aspecten, maar ook de financiële haalbaarheid belangrijke afwegingscriteria. Het College beschikt, naast de uitgangspunten van de gebiedsvisie, ook over voldoende wettelijke instrumenten om een juiste invulling aan het gebied te geven, zoals het landschapsonwikkelingsplan, de adviezen van de groenmeester en vergunningen op basis van de Wet milieubeheer.

Na de vaststelling van het bestemmingsplan buitengebied is dat plan leidend. De uitgangspunten in de gebiedsvisie worden namelijk vertaald in dat plan. Ook dan gelden de bovenstaande criteria om binnen de uitwerkingsbevoegdheid van dat plan een wijzigingsprocedure (artikel 11 Wro) op te starten aan initiatieven die passen binnen de randvoorwaarden van de gebiedsvisie. Concreet worden in het bestemmingsplan buitengebied namelijk geen directe bouwtitels opgenomen in het LOG Witveldweg zodat de gemeente optimaal kan sturen op de uitgangspunten van haar visie. Ook betreft het College actief andere instrumenten in de realisatie van LOG Witveldweg, zoals specifieke welstandseisen en subsidieregelingen om bestaande bedrijven te stimuleren eerder dan de wettelijke de best beschikbare technieken toe te passen om zodoende de geurdruk in het gebied te laten afnemen. Omdat de intensieve veehouders die zich zullen willen vestigen in het LOG veelal een formaat bedrijf wensen dat m.e.r. (beoordelings)plichtig is, is ook een plan- m.e.r. procedure noodzakelijk. Deze procedure koppelen wij aan de procedure voor het bestemmingsplan buitengebied, die nu al loopt. Hiermee is niet alleen het inzicht naar de (totale) milieueffecten van de uitwerking van het LOG geborgd, maar worden ook de andere initiatieven, zoals CWI en Klavertje 4, rondom het LOG Witveldweg in de beoordeling betrokken.

Afhankelijk van de grootte (lees dieraantallen) is voor de individuele initiatieven ook nog een MER noodzakelijk. Deze MER dient als onderbouwing voor de verlening van de milieuvergunning. Indien de Provincie Limburg het bevoegde gezag is voor de milieuvergunningverlening zijn zij de trekker van de MER procedure.

Samengevat is aldus een plan MER noodzakelijk voor de verankering van de uitgangspunten van de gebiedsvisie in het bestemmingsplan. De gemeente is hiervan de trekker. Indien de initiatieven in het LOG Witveldweg een dusdanige omvang hebben kunnen zij op individuele basis ook MER-plichtig zijn. Afhankelijk van de grootte en de bedrijfsactiviteiten is de gemeente of de provincie de trekker van de MER procedure.

Naast de ruimtelijke instrumenten hanteert het College ook actieve grondpolitiek om zodoende de belangrijkste dragers van de landschapstructuur voor de toekomst veilig te stellen, de ontwikkelingen binnen het LOG Witveldweg mogelijk te maken en een bijdrage te leveren aan de versterking van de landschappelijke kwaliteit van het LOG Witveldweg. Door creatieve combinaties van privaatrechtelijke mogelijkheden (aankoop gronden) en publiekrechtelijke taken (bestemmingsplan en vergunningverlening) is een optimale sturing te geven aan het realiseren van de reconstructiedoelen van het College. Ten einde speculatie/prijsopdriving te voorkomen worden er op voorhand geen kavels aangewezen, maar wordt enkel het aantal bedrijven gemaximeerd.

Bij eventuele grondverkoop en de definitieve vestiging van de bedrijven in het LOG Witveldweg denken wij nadrukkelijk aan het koppelen van gelden aan een (expliciet) fonds voor infrastructurele verbeteringen. Binnen het LOG Witveldweg dienen de initiatiefnemers aldus rekening te houden met een individuele bijdrage aan de infrastructuur. Daarnaast kan dit fonds ook een rol spelen bij het stimuleren van het gebruik van luchtwassers bij bestaande bedrijven in het LOG. Ook worden actief andere financiële bronnen (zoals subsidies) gezocht voor het fonds. Zo zijn er in het kader van het provinciale meerjarenprogramma plattelandsontwikkeling (PMJP) subsidiemogelijkheden voor infrastructuur.

De gebiedscommissie Nederweert wil samen met de andere gebieden in Noord en Midden Limburg een landelijk voortrekkersrol vervullen om subsidies voor de bedrijven in de regio te verkrijgen voor het plaatsen van luchtwassers van ammoniak, geur en fijn stof.

6. Vervolgstappen

De uitgangspunten van de gebiedsvisie LOG Witveldweg zijn in dit document geschetst. De gebiedsvisie wordt aangeboden aan de gemeenteraad voor hun bijeenkomst op 12 februari 2008. De uitgangspunten worden besproken in een besluitvormende raad. In de raadsvergadering heeft de gemeenteraad uiteraard nog de mogelijkheden haar mening te ventileren en daar waar wenselijk de vormgegeven uitgangspunten aan te passen vanuit een kaderstellende rol. De gebiedsvisie dient uiteindelijk als basis voor verdere planologische uitwerking om zodoende voortgang te houden in de reconstructiedoelstellingen. Deze uitwerking dient direct te starten na het vaststellen van de gebiedsvisie, omdat in het kader van de verplaatsingsregeling Intensieve Veehouderij (VIV) de voortgang noodzakelijk is om de deelnemers aan deze regeling zicht te geven op een duurzame locatie in een landbouwontwikkelingsgebied vóór 1 maart 2008. Dit is namelijk een voorwaarde uit de provinciale verplaatsingsregeling, zodat op de einddatum van 31 december 2009 de deelnemers in werking zijn op de hun gewenste locatie. Naast het gebruik bij de vrijstellingsprocedures voor de individuele bedrijven worden de uitgangspunten uit de gebiedsvisie ook vertaald in het bestemmingsplan buitengebied.

Samengevat is het een bevoegdheid van de gemeenteraad om de gebiedsvisie vast te stellen.

Daarna zal het College de uitgangspunten van de gebiedsvisie vertalen in het bestemmingsplan.

Dit bestemmingsplan komt dan terug in de gemeenteraad.

Als de uitgangspunten in de gebiedsvisie zijn vastgesteld is het wel of niet toelaten van initiatieven een bevoegdheid van het College. Uiteraard binnen de uitgangspunten van de vastgestelde gebiedsvisie LOG Witveldweg 'Sturen op Kwaliteit'.

7. Samenvatting

Om voor het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Witveldweg heldere en duidelijke uitgangspunten te formuleren is de gebiedsvisie LOG Witveldweg 'Sturen op Kwaliteit' opgesteld om een eerste echte vertaalslag in de reconstructie te maken. De visie geeft richting aan de vervolgstappen in de uitvoering van het gebied aan de Witveldweg, waarbij het sturen op kwaliteit de basis is van het hele document.

Bij het opstellen van de gebiedsvisie LOG Witveldweg heeft het College een zorgvuldige politieke weg afgelegd, waarbij een tweetal commissievergaderingen en een opiniërende raadsvergadering hebben bijgedragen aan een verfijning van de visie van het College. Daarnaast heeft het College goed geluisterd naar de gemeenschap in Horst aan de Maas door actief deel te nemen aan informatiebijeenkomsten over de intensieve veehouderij.

De gebiedsvisie is opgesteld voor de intensieve veehouderijen. Op basis van de uitgangspunten in de visie gaat het College aan het werk om aan het LOG Witveldweg de gewenste ruimtelijke invulling te geven. Overigens gelden de uitgangspunten in deze gebiedsvisie, als deze niet onnodig beperkend zijn, ook als vertrekpunt voor de ruimtelijke invulling van de bestaande intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg als zij willen uitbreiden. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Bedrijven uit Noord- en Midden Limburg die een afwaartse beweging maken van natuur kunnen een plek krijgen in het LOG Witveldweg. Daarnaast hebben bedrijven uit Horst aan de Maas die een knelpunt oplossen bij een woonkern van Horst aan de Maas mogelijkheden op een locatie in het LOG Witveldweg. Bedrijven uit het zuidelijke reconstructiegebied, die duurzaam en innovatief zijn, kunnen eveneens een plaats krijgen in het LOG Witveldweg. De toetsing van duurzaam en innovatief vindt plaats door een onafhankelijke deskundige.
- Voor de landschappelijke inpassing van de intensieve veehouderijen zijn heldere en duidelijke criteria van hoogten en bouwkavelmaatvoering geformuleerd. Bij de inpassing wordt ook gebruik gemaakt van de adviezen van een lokale werkgroep.
- De ontwikkeling van het LOG Witveldweg wordt vanuit een integrale visie bekeken met alle andere initiatieven rond het gebied.
- Het toepassen van de best beschikbare technieken voor intensieve veehouderijen is wettelijk vastgesteld. Daarbij wordt gestreefd naar de stimulering van bestaande bedrijven om deze technieken eerder toe te passen.
- Voor de aspecten dierenwelzijn, MRSA besmetting en fijn stof lopen meer dan voldoende Europese- en nationale actiepunten. Op deze aspecten kan geen (extra) beleid worden gemaakt.
- Voor de beoordeling van het aspect geur zijn de standaardnormen uit de Geurwet leidend.
- Naast het gebruik van biomassa worden andere vormen van duurzame energiebronnen, behalve windmolens, gestimuleerd.
- Bij elk initiatief in het LOG Witveldweg is meer dan voldoende aandacht voor de verkeersveiligheid in en rond het gebied.
- Naast de reguliere toezichtstaken op het gebied van bouwen, milieu en ruimtelijke ordening zullen actief gesprekken worden gevoerd met de intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg om zodoende lange handhavingstrajecten overbodig te maken.

De gekozen uitgangspunten dragen bij aan een optimale sturing om te komen tot een kwalitatieve invulling van het LOG Witveldweg. De gebiedsvisie is de eerste vertaalslag van de reconstructie voor de gemeente Horst aan de Maas. De gebiedsvisie is namelijk de basis voor de verdere planologische invulling van intensieve veehouderijen in het gebied, waarbij het sturen op kwaliteit het credo is bij elk initiatief in het gebied LOG Witveldweg.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Betreft het advies GGD Noord- en Midden Limburg

Zoals afgesproken tijdens ons overleg d.d. 9 januari jl. is in onderstaande het advies opgenomen over de aspecten fijnstof en MRSA. De door u geformuleerde vragen worden puntsgewijs behandeld.

Fijnstof

Algemeen

Normen

Volgens EU-normen mag de daggemiddelde concentratie niet meer dan 35 dagen per jaar hoger zijn dan $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Op de meeste meetpunten wordt deze norm gehaald, maar op drukke straten wordt de norm overschreden. Over de afgelopen jaren is de gemeten fijnstofconcentratie licht gedaald.

De fijnstof (PM10) norm voor langdurige blootstelling van de bevolking is $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Gezondheidseffect

Fijnstof is schadelijk voor de gezondheid. Het is nog niet precies duidelijk hoe de gezondheidseffecten ontstaan. Gezondheidseffecten kunnen al bij lage blootstelling optreden. Er is geen veilige drempelwaarde voor fijnstof. Welke normstelling ook zal worden gekozen, de bijbehorende gezondheidseffecten voor de bevolking zijn nooit helemaal uit te sluiten. Metingen hebben uitgewezen dat de afgelopen 10 jaar de gemiddelde fijnstof concentratie in Nederland gehaald zijn.

Naast normen en metingen voor PM10 wordt er ook steeds meer naar PM2.5 gekeken, omdat deze subklasse mogelijk het schadelijkst is. Hoe kleiner de deeltjes, hoe dieper ze in de longen kunnen doordringen.

De Limburgse luchtkwaliteit wordt sinds 1973 door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) en sinds 1987 via een eigen provinciaal meetnet gevolgd.

- **Wat is volgens de GGD de huidige luchtkwaliteit in de regio Noord Limburg? Welke informatiebronnen hanteert de GGD bij het bepalen van de huidige luchtkwaliteit?**

De fijnstof (PM10) norm voor langdurige blootstelling van de bevolking is $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

In 2006 bedroeg de jaargemiddelde PM10-concentratie, gemiddeld over Nederland $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

De jaargemiddelde concentratie PM10 in Noord-Limburg bedroeg $25\text{-}35 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (2006).

De grenswaarde van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ voor de jaargemiddelde concentratie PM10 wordt voor 2006 op geen van de stations in het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit overschreden.

In 2006 is de bevolking niet blootgesteld aan jaargemiddelde concentraties van PM10 die boven de norm van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ lagen. De met de bevolkingsdichtheid gewogen gemiddelde PM10-concentratie bedroeg over 2006 $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Dit is iets hoger dan het landelijk gemiddelde van $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$, omdat hogere niveaus relatief vaker optreden in gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid.

In Limburg zijn 2 meetnetten aanwezig, t.w.:

1. Provincie Limburg. De meetlocaties in Limburg zijn de volgende:

- Buggenum (Nuon);
- Geleen-Vouershof;
- Geleen-Asterstraat;
- Maastricht-Gouvernement.

De actuele metingen van Limburg worden gepubliceerd op de website

http://luchtkwaliteit.limburg.nl/meetwaarden_popup/index_luchtkwaliteit.html

In 2006 was de gemiddelde concentratie PM10 bij de provinciale stations in Geleen 37 ug/m³ en in Maastricht (Gouvernement) 30 ug/m³.

2. Het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit van het RIVM. De meetlocaties (2006) in de provincie Limburg zijn de volgende:

- regionale stations in Vredepeel (o.a. PM10), Posterholt, Beek, Wijnandsrade (o.a. PM10) en Budel (NB);
- stadstation in Heerlen (o.a. PM10);
- straatstation in Heerlen (o.a. PM10).

De actuele uurmetingen van het LML worden gepubliceerd op de website

www.lml.rivm.nl.

Opmerking: wanneer geen of onvoldoende meetgegevens beschikbaar zijn worden verspreidingsmodellen toegepast.

In 2006 was de gemiddelde concentratie PM10 bij het regionale meetstation Vredepeel 27 ug/m³, bij het stadstation Heerlen 31 ug/m³ en het straatstation Eindhoven 32-34 ug/m³.

Bron: RIVM rapport 680704002 – Jaaroverzicht Luchtkwaliteit 2003-2006.

- **Indien sprake is van overschrijdingen van de normen van de luchtkwaliteit waar zijn dan voor de regio Noord-Limburg deze overschrijdingen? Welke bronnen veroorzaken dan deze overschrijdingen? Hoe groot zijn op deze plekken de overschrijdingen ten opzichte van de huidige gangbare normen voor fijnstof?**

Fijnstof kent verschillende bronnen, t.w. uitstoot van motoren en bandenslijtage tot Saharazand en zeezout, dus zowel menselijke als natuurlijke bijdragen.

In 2006 is de bevolking niet blootgesteld aan jaargemiddelde concentraties van PM10 die boven de norm van 40 ug/m³ lagen.

De jaargemiddelde grenswaarde voor fijnstof wordt (al jaren) niet overschreden. Resultaten van metingen van 2001 tot en met 2004 (24-uursgemiddelden) fijnstof:

2001 gem. 22; 2002 gem. 27; 2003 gem. 28 en 2004 gem. 24 ug/m³ (bron: Luchtkwaliteit Limburg 2004-2005 – Provincie Limburg – kenmerk L05021.J P).

- **Welke verschillen ziet de GGD in luchtkwaliteit in het stedelijk gebied en het landelijk gebied in de regio Noord-Limburg?**

Een aantal luchtverontreinigende stoffen voldoet, grootschalig gezien, aan de gestelde eisen aan de luchtkwaliteit, maar kunnen in de directe omgeving van emissiebronnen, zoals verkeerswegen of bedrijven, nog wel aanleiding geven tot overschrijdingen van normen.

Lokale luchtverontreiniging wordt voornamelijk via modellen bepaald, omdat zij zeer plaatselijk optreedt en landsdekkende metingen daardoor uit praktische overwegingen niet zinvol zijn. De lokale luchtverontreiniging wordt bepaald door de som van de bijdragen uit de regio, de stadsachtergrond en het plaatselijke verkeer in een straat.

In 2006/2007 heeft de Provincie Limburg luchtkwaliteitskaarten laten berekenen waarop de concentraties van de luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM10) worden berekend langs de rijks- en provinciale wegen in de provincie. De kaarten zijn doorgerekend voor het basisjaar 2005 en er is een prognose berekend voor het jaar 2010.

Binnen gemeenten kunnen bepaalde gemeentelijke wegen voor overschrijdingen van de norm zorgen. Als dit het geval is, is de gemeente verplicht een luchtkwaliteitsplan op te stellen, waarin de te nemen maatregelen opgenomen worden.

- **Welke bronnen in de regio Noord-Limburg bepalen in hoofdzaak de luchtkwaliteit? Geef deze bronnen aan in percentages van alle bronnen.**

De bijdragen van het buitenland aan de concentraties hier is groot. Vooral fijnstof kan over grote afstanden verplaatst worden.

Opbouw van concentratie PM10 voor een drukke straat in NL: 2% industrie + energie; 28% landbouw; 30% transport (wegverkeer); 21% transport (overig); 17% buitenland; 2% overig.

PM10 bestaat uit een primaire en een secundaire fractie. De primaire fractie wordt door direct menselijk handelen, maar ook door natuurlijke processen in de lucht gebracht.

De belangrijkste door mensen veroorzaakte uitstoot komt van transport, industrie en landbouw. Belangrijke natuurlijke bronnen zijn zeezoutaerosol en opwaaiend bodemstof. Het secundaire deel wordt in de atmosfeer gevormd door chemische reacties van gassen, waar in het bijzonder ammoniak (NH₃), stikstofoxiden (NO_x), zwaveldioxide (SO₂) en vluchtige organische stoffen (VOS) een belangrijke rol spelen.

- **Welke bijdrage levert de achtergrondconcentratie in (zuid) Nederland en (west) Duitsland aan de luchtkwaliteit in de regio Noord-Limburg? Welke bronnen spelen hierbij volgens de GGD een grote rol?**

In heel Nederland is de concentratie fijnstof ongeveer op hetzelfde niveau. In het zuiden echter iets hoger dan in het noorden van Nederland. Dit verschil wordt deels veroorzaakt door een grotere invloed van bronnen in het buitenland in het zuiden van het land.

Echter ook in Limburg blijven ondanks de buitenlandse invloed de concentraties PM10 onder de norm van 40 µg/m³.

Opmerking: de concentratie langs bepaalde wegen kan hoger zijn dan elders vanwege de lokale bijdrage van het verkeer.

- **Is de GGD op de hoogte van de landelijke maatregelen op het gebied van de verbetering van de luchtkwaliteit? Welke informatiebronnen gebruikt de GGD?**

Op nationaal niveau worden afspraken gemaakt met de vervoersbranche en bedrijfstakken. Ook neemt de rijksoverheid maatregelen op rijkswegen om de uitstoot van het verkeer te verminderen.

Eén van de manieren om verdere verslechtering van de luchtkwaliteit te voorkomen is om in het planstadium van een ruimtelijke procedure (bestemmingsplan, artikel 19-procedure, etc.) reeds rekening te houden met de gevolgen van de in het plan voorgenomen ontwikkelingen op de luchtkwaliteit. De Handreiking biedt handvatten hoe dit te doen. De Handreiking is onderdeel van de veel meer ruimtelijke aspecten omvattende Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling Limburg 2007, die de Provincie Limburg op 19 december 2006 heeft vastgesteld. Laatstgenoemde Handreiking richt zich vooral op de gemeenten als initiatiefnemers van ruimtelijke plannen en wordt door de Provincie gehanteerd bij het toetsen van dergelijke plannen.

- **Welke bijdrage hebben deze maatregelen aan de verbetering van de luchtkwaliteit over bijvoorbeeld 10 of 15 jaar? Wat zeggen volgens de GGD de berekeningen van de toekomstige luchtkwaliteit na implementatie van de landelijke maatregelen?**

Het streven is om over 10-15 jaar de luchtkwaliteit in Limburg op een acceptabel niveau te hebben, ten gevolge van doorvoering van landelijke / EU en/of provinciale/ gemeentelijke maatregelen.

Met andere woorden de achtergrondconcentratie aan fijnstof zal dan op een lager niveau dan de huidige 30 ug/m³ dienen te liggen.

- **Welke invloed heeft het leefpatroon van de bevolking (onder andere weinig beweging en roken) in relatie tot de luchtkwaliteit in de omgeving van deze bevolking?**

Het is lastig om luchtverontreiniging in het algemeen te vergelijken met andere risico's omdat er verschillende gradaties in luchtverontreiniging zijn. Daarnaast wordt de beleving van risico's ook beïnvloed door bijvoorbeeld de (on)vrijwilligheid van de blootstelling en de beheersbaarheid ervan.

Opmerking: tevens zul je dezelfde maat moeten meten, dus bijvoorbeeld "verlies van gezonde levensjaren".

MRSA

- **Wat is een MRSA-bacterie? Hoe raken mensen besmet met MRSA?**

De afkorting staat voor 'Methicilline Resistente Staphylococcus aureus'. Staphylococcus aureus is een bacterie die ongeveer één op de drie gezonde Nederlanders bij zich draagt. Meestal zit de bacterie in de neus of op de huid; soms in de keel, darmen of urine. De meeste mensen worden niet ziek van deze bacterie. MRSA is een bijzondere Staphylococcus aureus die in tegenstelling tot de gewone Staphylococcus aureus ongevoelig is voor veel antibiotica. MRSA kan zich goed ontwikkelen op plaatsen waar veel antibiotica worden gebruikt, zoals in ziekenhuizen en verpleeghuizen en wordt daarom ook wel 'de ziekenhuis-bacterie' genoemd. Besmetting met MRSA vindt vooral plaats door direct lichamelijk contact, vooral via de handen. Soms raakt men besmet via ingeademde bacteriën.

Recent is uit onderzoek gebleken dat personen die beroepsmatig nauw contact hebben met varkens en vleeskalveren ook de bacterie bij zich kunnen hebben, vaak zonder er zelf iets van te merken. Deze bacterie lijkt sterk op de ziekenhuisbacterie. Onlangs bleek uit een onderzoek van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) en het Centrum Infectieziektebestrijding van het RIVM dat een groot percentage van de varkens en kalveren MRSA heeft (40%). Uit ander onderzoek is gebleken dat personen die direct contact hebben met varkens of kalveren, vaak besmet zijn met MRSA. In de afgelopen drie jaar was ongeveer 2% van alle MRSA's (zo'n 1500) in Nederland afkomstig van een varken of kalf.

Tot nu toe zijn er, voor zover bekend, geen varkens of kalveren ziek geworden van MRSA. Uit internationaal onderzoek is bekend dat ook andere dieren, zoals honden en paarden MRSA kunnen hebben.

- **Wat zijn volgens de GGD de gevaren voor de bevolking van een besmetting met MRSA? Kunnen gezonde mensen hieraan overlijden of betreft dit enkel bijzondere groepen zoals kinderen en ouderen?**

Minder dan 1% van de Nederlanders draagt MRSA bij zich. Het dragen van de bacterie is over het algemeen niet gevaarlijk; men merkt er dan ook niets van. Het kan gevaarlijk worden bij ernstig zieke patiënten die dan klachten kunnen krijgen die moeilijk te behandelen zijn. MRSA-dragerschap is meestal van tijdelijke aard, met andere woorden: men raakt de bacterie ook weer vanzelf kwijt. Sommigen krijgen echter infecties als steenpuisten of krentenbaard. In zeldzame gevallen ontstaat bloedvergiftiging, longontsteking of botinfectie.

De bacterie kan vooral gevaarlijk zijn voor mensen die al ziek zijn, zoals patiënten op intensive-care-afdelingen of mensen met open wonden of huidaandoeningen. Hoewel de meest gebruikte antibiotica zoals penicillines niet werken tegen MRSA, zijn vaak nog wel alternatieve antibiotica te gebruiken.

- **Wat zijn volgens de GGD de oorzaken van de besmetting met MRSA?**
Besmetting met MRSA vindt vooral plaats door direct lichamelijk contact, vooral via de handen. Soms raakt men besmet via ingeademde bacteriën, door te werken in met MRSA besmette ruimten en het inademen van vrije bacteriën of stofdeeltjes met daarop de bacterie.
- **Is de GGD bekend met gevallen van MRSA bij niet-veehouders in de regio Noord- en Midden-Limburg? Indien ja, hoe zijn deze mensen besmet geraakt?**
Ja, met besmetting tijdens verblijf in het buitenland, met name als gevolg van ziekenhuisopnames of medische ingrepen in het buitenland, waar veel meer MRSA voorkomt dan in Nederland.
Daarnaast zijn er mensen in Nederland die blijken klachten te ontwikkelen als gevolg van een MRSA-besmetting, zonder dat ze in ziekenhuis of verpleeghuis in binnen of buitenland hebben verbleven of werkzaam zijn in de veehouderij. De bron is in die gevallen veelal onbekend.
- **Vindt er volgens de GGD verspreiding van MRSA plaats via de lucht? Welke informatiebronnen hanteert de GGD bij de beantwoording van deze vraag?**
Besmetting met MRSA vindt vooral plaats door direct huidcontact, voornamelijk via de handen. Soms kan MRSA via huidschilfers of niezen in de lucht komen en zo ingeademd worden. MRSA zal zich bijna altijd via lichamelijk contact verspreiden en zelden via de lucht. (Bron RIVM http://www.rivm.nl/cib/infectieziekten/MRSA/voorlichtingsmateriaal_MRSA.jsp.)
- **Welke maatregelen kunnen mensen nemen tegen een besmetting met MRSA?**
In Nederland wordt veel gedaan om verspreiding van MRSA in ziekenhuizen en verpleeghuizen te voorkomen.
 - Patiënten met MRSA worden apart verpleegd en behandeld.
 - Bij medewerkers die voor een met MRSA besmette patiënt zorgen, worden kweken afgenomen om te onderzoeken of ze MRSA-dragers zijn.
 - Bij patiënten en medewerkers die in een buitenlands ziekenhuis verbleven of werkten, worden ook kweken afgenomen. Zij worden tijdelijk apart verpleegd of mogen niet met patiënten werken totdat blijkt dat zij geen MRSA-drager zijn.
 - Binnen de Nederlandse ziekenhuizen is vanaf begin juli 2006 het MRSA-beleid gewijzigd. Naast patiënten die worden opgenomen uit buitenlandse ziekenhuizen zullen ook patiënten die beroepsmatig in nauw contact komen met levende varkens op varkensbedrijven en zij die woonachtig zijn op dergelijke varkensbedrijven gecontroleerd worden op MRSA-dragerschap.
 - Goede hygiëne kan bijdragen om de kans op MRSA-dragerschap te verkleinen. Was daarom na contact met varkens en kalveren de handen met water en zeep en droog ze zorgvuldig af. Introductie van MRSA in de zorg door medewerkers in de zorg die woonachtig zijn op varkens- of kalverbedrijven is tot op heden nog niet beschreven.

Men kan geen afweer opbouwen tegen MRSA. Dat betekent dat men vaker een MRSA-infectie kan krijgen.
Personen die MRSA-drager zijn of patiënten met een MRSA-infectie, moeten dit melden als zij behandeld of opgenomen worden in een ziekenhuis of verpleeghuis. Dan kunnen er preventieve maatregelen worden genomen.
- **In de intensieve veehouderij is sprake van schaalvergroting inclusief verbeterde huisvestingssystemen en luchtbehandelingsystemen. Welk effect heeft deze schaalvergroting in relatie tot een besmetting met MRSA?**
Schaalvergroting stelt hoge eisen aan hygiëne, bewaking en technische voorzieningen, met een minimum aan inzet van menskracht. Bij uitval/falen van deze systemen of het doorbreken van de hygiëneprotocollen, worden meteen grote aantallen dieren, het personeel en mogelijk de directe omgeving van de bedrijven bedreigd (aviaire influenza/virussen).

Ten aanzien van MRSA betekent dit dat besmetting van enkele dieren kan leiden tot snelle verspreiding onder de hele veestapel en het betrokken personeel. Verspreiding buiten het bedrijf, anders dan door vervoer van besmette dieren/personen/materialen, via ontluchting/luchtafvoer speelt in geval van MRSA voor zover nu bekend geen rol van betekenis.

BIJLAGE 2

De afstanden van het concrete initiatief van het Nieuw Gemengde bedrijf tot woonkernen in Horst aan de Maas. De afstand tot de woonkern van Lottum is voor het varkensgedeelte 4.200 meter en het kippendeel 4.500 meter.

